

Herning
Kommune

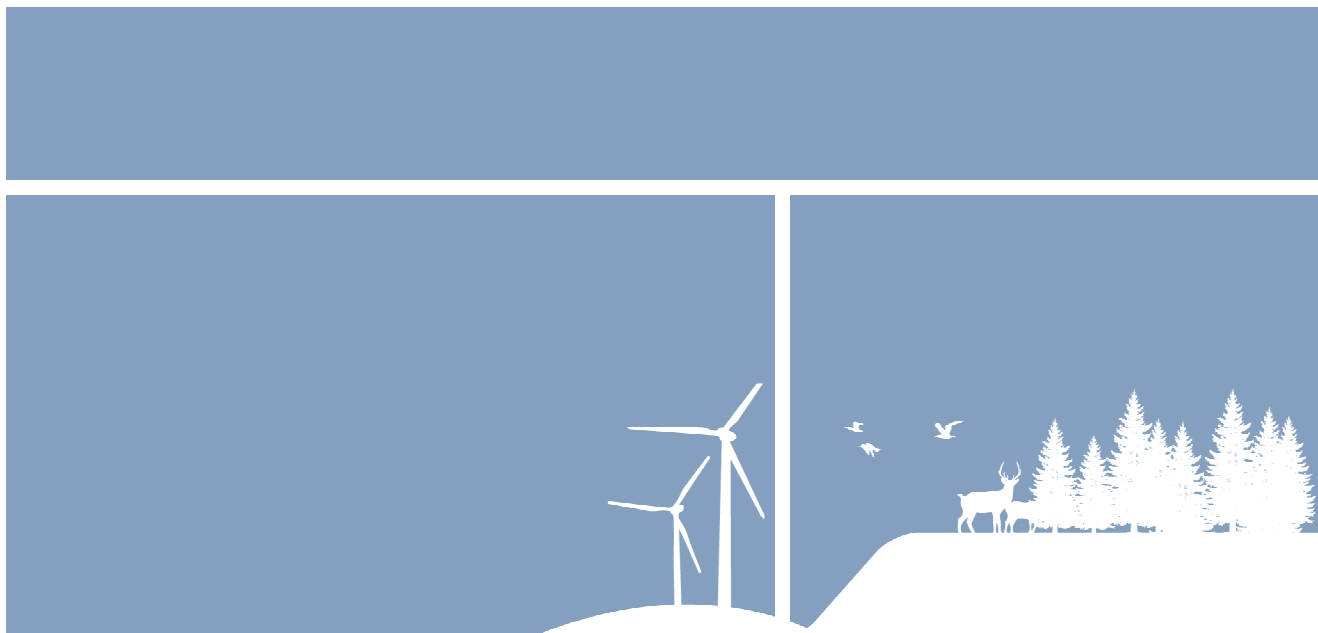
Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

Tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse af kvægbruget

Lars Bonde
Nørreholmvej 11
7490 Aulum

14. februar 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-83-16

Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for miljøgodkendelse:	21. december 2011
Dato for 3. tillæg til miljøgodkendelse:	14. februar 2017
Ansøgningskema nr.	91848, version 3
Fiktiv ansøgningskema nr.	94454, version 1
Ejendommens navn	Nørreholm
CVR-nr.	16689939
CHR nr.	53844
Ejendomsnummer	6570901301
Matr. nr. (ejerlav)	1cd, 1cc, 1k, 1cb, 16f, 16d (Hessel, Borbjerg) 16q (Den mellemste Del, Borbjerg) 28æ, 25c (Yllebjerg Gde., Hodsager) 13c, 21b (Den sydøstlige Del, Mejrup)
Adresse	Nørreholmvej 11 7490 Aulum
Ansøgers navn og adresse	Lars Bonde Nørreholmvej 13 7490 Aulum E-mail: l.bonde@privat.dk Telefon nr. 97 46 85 48 / mobil nr. 61 76 30 30
Konsulent	Gråkjær Miljøcenter Fabersvej 15 7500 Holstebro Hanne Bang E-mail: hab@graakjaer.dk Telefon nr. 96 13 55 55 / mobil nr. 51 18 28 55
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune Rådhuset Torvet 7400 Herning
Miljøsagsbehandler	Peter Lindhard Birch
Kvalitetssikring	Christina Thorslev Petersen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	6
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	8
DRIFT OG INDRETNING	10
ÅRSPRODUKTION	11
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	12
GØDNINGSPBEVARING	12
UDBRINGINGSAREALER	12
EGENKONTROLVILKÅR.....	13
HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	14
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	14
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	14
UDTAELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	15
AREALER I HOLSTEBRO KOMMUNE	15
AFTALEAREALER.....	16
UDBRINGINGSAREALER	16
VURDERINGSGRUNDLAG	16
REDEGØRELSE OM IKKE-SAMDRIFT.....	16
BIAKTIVITETER	16
EJENDOMMENS BELIGGENHED	17
NABOFORHOLD	19
PÅVIRKNING AF JORD	23
PÅVIRKNING AF GRUNDVAND.....	25
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	25
PÅVIRKNING AF NATURA 2000-VANDOMRÅDER.....	28
PÅVIRKNING AF NATUR	29
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	32
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	34
GENNEMGANG AF BAT FOR NØRREHOLMVEJ 11	36
BAT – MANAGEMENT	36
<i>Se miljøgodkendelsen af 21. december 2011.</i>	36
BAT – FODER.....	36
BAT – STALDINDRETNING	37
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	38
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	40
BAT – UDBRINGNING AF HUSDYRGØDNING.....	41
FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	41
SAMLET VURDERING AF BAT	42
OVERSIGT OVER BILAG.....	43

Indledning

Lars Bonde har søgt Herning Kommune om 3. tillæg til § 12 godkendelse jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af husdyrbruget, Nørreholmvej 11, 7490 Aulum, vedrørende CHR nr. 53844 og CVR nr. 16689939.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 21. december 2011, giver tilladelse til en produktion af 600 malkekøer, 450 kvier (6 mdr.-24 mdr.), 330 tyrekalve (40-50 kg), 150 småkalve (0-6 mdr.) – alle tung race, svarende til dagældende 1.057 DE.

Der er i miljøgodkendelsen givet tilladelse til at opføre ny kostald-, og småkalve- og kælvningsafdeling. Herudover etablering af to nye gyllebeholdere på hhv. 2.000 m³ og 5.000 m³, ny møddingsplads samt udvidelse af det eksisterende plansiloanlæg. Desuden er der givet tilladelse til at opføre nyt værksted, maskinhus, kontorbygning samt udvidelse af eksisterende foderlade. I godkendelsen indgår 313,11 ha ejede/forpagtede arealer og 629,11 ha aftalearealer.

I 1. tillæg til miljøgodkendelsen, meddelt 26. august 2014, blev der givet tilladelse til at omlægge fra økologisk drift til konventionel. Der skete ingen ændringer i dyreholdes sammensætning. Dyreenheder (DE) ændredes pga. nye beregninger samt ændringer i normtallene (højere mælkeydelse). I forbindelse med 1. tillæg til miljøgodkendelsen, var der endvidere ændringer i udbringningsarealer og aftalearealer samt ændringer i afgræsning. Der var ingen ændringer i staldanlægget. Udbringningsarealerne udgøres i 1. tillæg af 454 ha ejede/forpagtede arealer og 66,4 ha aftalearealer. Husdyrgødning svarende til 291,50 DE afsættes til biogas.

I 2. tillæg til miljøgodkendelsen, meddelt 11. juni 2015, blev der søgt om en udvidelse til 1.200 malkekøer, 500 kvier (6 mdr.-24 mdr.), 600 tyrekalve (40-60 kg), 300 småkalve (0-6 mdr.) – alle tung race, svarende til 2.160,2 DE. Der blev endvidere ansøgt om opførelse af nybyggeri til at huse udvidelsen. I 2. tillæg skete der ingen ændringer til ejede/forpagtede arealer (448 ha) i forhold til 1. tillæg til miljøgodkendelsen. På arealerne udbringes husdyrgødning fra Nørreholmvej 11 og fra ejers anden ejendom, Abildholt Hevedej 2, 7500 Holstebro (§ 12 miljøgodkendelse i Holstebro Kommune). Overskydende husdyrgødning afsættes til Måbjerg Bioenergi. Fremover benyttes der ingen gylleaftaler. Det endelige projekt opføres i 5 etaper og produktionen er på fuld drift indenfor 5 år fra godkendelsestidspunktet. Ansøger ønsker 2 scenarier i 2. tillæg til miljøgodkendelsen. I scenarie 1 opfyldes BAT for ammoniakemission ved skrabning og foderkorrektion. I scenarie 2 opfyldes BAT for ammoniakemission udelukkende ved foderkorrektion.

I dette 3. tillæg til miljøgodkendelsen søges om en ændring af projektet fra 2015, men således, at ansøger stadig har mulighed for at fastholde og vælge udvidelsen i det meddelte 2. tillæg til miljøgodkendelsen. Med 3. tillæg til miljøgodkendelsen, kan ansøger frit vælge mellem Projekt 2015 (2. tillæg) og Projekt 2016 (3. tillæg) i forhold til hvilket af de projekter der er muligt at realisere.

I 3. tillæg til miljøgodkendelsen, søges om en ændring til 1.070 malkekøer, 10 kvier (23,5 mdr.-24 mdr.), 585 tyrekalve (40-60 kg) og 145 småkalve (0-3 mdr.) – alle tung race, svarende til 1.821,83 DE. Der søges endvidere om opførelse af nybyggeri, hvilket er et ændret projekt i forhold til 2. tillæg til miljøgodkendelsen fra 2015. Bygningsmæssige ændringer fremgår detaljeret i bilag 1.

I dette 3. tillæg sker der kun små ændringer til ejede/forpagtede arealer (444,41 ha) i forhold til 2. tillæg til miljøgodkendelsen. Det endelige projekt opføres i 5 etaper og produktionen er på fuld drift indenfor 5 år fra godkendelsestidspunktet.

Den eksisterende miljøgodkendelse af 21. december 2011 erstattes **ikke** af dette 3. tillæg til miljøgodkendelsen, men suppleres med dette tillæg. 3. tillæg til miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om tillæg nr. 3 til miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune tillæg nr. 3 til eksisterende miljøgodkendelse af 21. december 2011 til ejendommen beliggende på Nørreholmvej 11, 7490 Aulum, med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at tillægget til miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Det er Herning Kommunes vurdering, at ændringerne på Nørreholmvej 11 der behandles efter § 12 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet. Derfor er offentligheden ikke informeret tidligt i beslutningsprocessen ved offentlig annoncering. Ligeledes har naboer og andre berørte ikke 6 ugers høring jf. § 55 stk. 4, men 3 ugers høring jf. § 56.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til dette tillæg.

Der gøres endvidere opmærksom på, at et tillæg efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Tillægget skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis det meddelte tillæg ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af tillægget. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud

Det er desuden et krav at de stillede vilkår bliver overholdt.

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Miljøgodkendelse af 21. december 2011
- 1. tillæg til miljøgodkendelse af 26. august 2014
- 2. tillæg til miljøgodkendelse af 11. juni 2015
- Ansøgningsskema nr. 91848, version 3 af 26-09-2016
- Fiktiv ansøgningsskema nr. 94454, version 1 af 26-09-2016
- Supplerende oplysninger frem til 10-02-2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven¹ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug², Husdyrgødningsbekendtgørelsen³ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Tillægget til miljøgodkendelsen meddeles efter Husdyrlovens § 12 stk. 3, da ejendommen har en miljøgodkendelse efter § 12 i Husdyrloven meddelt 21. december 2011.

3. tillæg til § 12 miljøgodkendelsen har været i høring hos naboer og ansøger fra den 17-01-2017 til den 08-02-2017.

IE-husdyrbrug

I forbindelse med implementering EU-direktivet om industrielle emissioner, er der sket ændringer i husdyrbekendtgørelsen. Disse ændringer kan påvirke visse typer husdyrbrug, de såkaldte IE-husdyrbrug. IE-husdyrbrug er defineret som husdyrbrug, der har aktiviteter omfattet af § 12, stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Da dette tillæg omhandler et kvægbrug, som ikke går ind under §12 stk. 1, nr. 1-3, er kvægbruget ikke omfattet af IE-Direktivet.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet 3. tillæg til miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Nørreholmvej 11, 7490 Aulum. Tillægget er givet i medfør af § 12, stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Tillægget til miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 14. februar 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 14. marts 2017.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

¹ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 442 af 13/05 2016 med efterfølgende ændringer

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11/01 2016 med efterfølgende ændringer

³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Peter Lindhard Birch
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til tillæg nr. 3 til miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum

Konsulent

- Gråkjær Miljøcenter, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Konsulent Hanne Bang, E-mail: hab@graakjaer.dk

Naboer og andre som får udkastet til høring. (vejl. konsekvenszone = 718 meter)

- Annette Rask Groth og Knud Erik Groth, Nørreholmvej 5, 7490 Aulum
- Signe Mette Rindom, Nørreholmvej 6
- Benny Toralf Jensen, Nørreholmvej 7, 7490 Aulum
- Kenneth Klejnstrup Madsen, Nørreholmvej 8, 7490 Aulum
- Georg Knudsen, Nørreholmvej 9, 7490 Aulum
- Kaj Nielsen Lind og Lisbeth Pedersen Lind, Sønder Savstrupvej 18, 7500 Holstebro
- Ejendomselskabet Ålen ApS, Sønder Savstrupvej 20 A, 7500 Holstebro
- Torben Juul Dyrehauge Andersen og Else Krog Byskov Andersen, Sønder Savstrupvej 24, 7500 Holstebro
- Karl Gustav Jacobsen, Sønder Savstrupvej 20, 7500 Holstebro
- Bendt Einar Nielsen, Tohøje 1, 7500 Holstebro
- Erling Rothmann, Tohøje 8, 7490 Aulum
- Pia Sønderby Rothmann, Tohøje 8, 7480 Aulum
- Michael Abildgaard Lisbjerg, Sønder Savstrupvej 14, 7500 Holstebro
- Måbjerg Bioenergy A/S, Nupark 51, 7500 Holstebro, E-mail: info@maabjerg-bioenergy.dk
- Karen Nicolajsen, Nørreholmvej 11, 7490 Aulum
- Finn Nicolajsen, Nørreholmvej 11, 7490 Aulum
- Nicolaj Nicolajsen, Nørreholmvej 11, 7490 Aulum

Ejere af forpagtningsaftaler

- Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
- Joan Noes, Sønder Savstrupvej 4, 7500 Holstebro
- Niels Jørgen Skytte, Sivegårdsvej 2, 7500 Holstebro

Nedenstående er orienteret om tillæg nr. 3 til miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

- Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum

Konsulent

- Gråkjær Miljøcenter, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Konsulent Hanne Bang, E-mail: hab@graakjaer.dk

Ejere af forpagtningsaftaler:

- Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
- Joan Noes, Sønder Savstrupvej 4, 7400 Holstebro

- Niels Jørgen Skytte, Sivegårdsvej 2, 7500 Holstebro

Naboer som er kommet med indsigelser i høringsperioden:

- Georg Knudsen, Nørreholmvej 9, 7490 Aulum
- Signe og Per Graversen, Nørreholmvej 6, 7490 Aulum

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@aeraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: enkratlusker@gmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark, Att.: Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup. Sovejen6@anarki.dk

Andre:

- Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Vilkår for husdyrproduktion på Nørreholmvej 11, 7490 Aulum

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for tillægget til miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i dette tillæg skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når bygge- og anlægsarbejdet er iværksat eller når dyreholdet overskrider nudriften (600 årskøer (10.500 kg mælk), 450 kvier (6-24 mdr.), 150 småkalve (0-6 mdr.) og 330 tyrekalve (40-50 kg)). Den del af tillægget, som ikke er udnyttet inden 5 år efter at tillægget er meddelt bortfalder
2. Der skal til enhver tid være et eksemplar af tillægget til miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
3. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativene.
 - Gyllebeholdere i det åbne land skal fjernes, hvis den tages varigt ud af brug.
4. Vilkår 5, 7, 8, 10, 20, 21, 41, 42, 43, 44, 45 og 51 i Miljøgodkendelse af 21. december 2011 ophæves.
5. Vilkår 4, 5, 6, 7, 9, 10, 13, 15, 16, 18, 19, 20, 21 og 22 i 1. tillæg af 26. august 2014 ophæves.
6. Ved udnyttelsen af dette 3. tillæg til miljøgodkendelsen, bortfalder 2. tillæg til miljøgodkendelsen af 11. juni 2015.
7. Ved udnyttelsen af 2. tillæg til miljøgodkendelsen af 11. juni 2015, bortfalder dette 3. tillæg til miljøgodkendelsen.
8. Ejer skal senest 2 år fra meddelelse af dette 3. tillæg, meddele Herning Kommune hvilket tillæg – tillæg nr. 2 eller tillæg nr. 3 – der vælges.
9. Der skal vest, syd og øst for den nye opsamlingsbeholder på 3.000 m³, beplantes med et 3- rækket læghegn for at afskærme beholderen mod nærmeste naboer.

Vilkår 1: Den endelige projektering af byggeriet vil ske umiddelbart efter godkendelsen er meddelt og det er realistisk at byggeriet vil blive påbegyndt i løbet af de første 1-2 år af godkendelsesperioden. Herefter forventes det at produktionen er på fuld drift indenfor 5 år fra godkendelsestidspunktet i henhold til nedenstående tidsplan:

År 1-2	Endelig projektering af byggeri. Byggeansøgning og – tilladelse. Jordarbejde og påbegyndelse af byggeriet.
År 2-3	Byggeri af kostalden. Koantallet forøges.
År 3-4	Byggeri af ny kælvningsafdeling og kalvestald samt byggeri af gyllebeholder ved Tohøje. Koantallet forøges.
År 4-5	Byggeri af malkecenter. Koantallet forøges.
År 5	Produktionen er på fulldrift.

Som følge af vilkår 1, bortfalder den del af tillægget til miljøgodkendelsen, som ikke er blevet udnyttet inden for 5 år. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte bygge- og anlægsarbejde er iværksat. Det er en forudsætning for overholdelse af fristen, at den udnyttelse, der er påbegyndt inden fristens udløb, fortsættes og færdiggøres i et rimeligt tempo og normalt er afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages. I så fald vil miljøgodkendelsen blive anset for bortfaldet.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.

Årsproduktion

10. Tilladt årsproduktion:

- 1.070 årskøer, tung race (13.500 kg mælk/ årsko)
- 10 kvier, tung race (23,4 – 24 mdr.)
- 145 småkalve, tung race (0 – 3 mdr.)
- 585 tyrekalve, tung race (40 – 60 kg)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/ aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
Eks kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		540	894,65
Eks dybstrøelse, køer	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)		30	49,70
Ny kælvningsafdeling m.v.	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)		37	61,30
Ny kælvningsafdeling m.v.	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	23,5-24 mdr.	10	5,92
Ny kalvestald	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0-3 mdr.	145	35,53
Ny kalvestald	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	40-60 kg	585	7,65
Ny kostald	Malkeko, tung race, Sengestald med fast gulv, 2 % hældning, skrabning hver 2. time		463	767,08
I alt				1.821,83

11. Nedgang i mælkeydelsen må ikke konverteres til flere dyr

12. Beregningen af dyreenheder for køerne er sket med baggrund i mælkeydelsen på 13.500 kg mælk. Såfremt mælkeydelsen overstiger dette,

- Skal der ske en tilsvarende reduktion i antallet af køer, kvier eller kalve, så den tilladte husdyrproduktion på 1.821,83 DE ikke overstiges **eller**
- Skal ejer anmelde og Herning Kommune skal godkende en forøgelse af harmoniarealet **og / eller**
- Skal der ske en anden afsætning af de ekstra DE husdyrgødning. Modtager af husdyrgødningen skal godkendes af Herning Kommune

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. De angivne dyreenheder er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse⁴.

Der er i ansøgningen taget højde for mælkeydelsen i forhold til beregning af dyreenheder. For at sikre, at eventuel faldende mælkeydelse ikke omsættes til ekstra køer, er det stillet vilkår til dette. Årsagen er, at disse ekstra dyreenheder hverken indgår i ammoniak og lugtgeneberegninger fra ejendommen eller beregningerne for kvælstof og fosfor i gødningen.

Ved stigende mælkeydelse skal ejer sikre, at de ekstra DE i husdyrgødning afsættes som angivet under vilkår 12 a, b og c. Så længe der kun er tale om en øget mælkeydelse, påvirker det kun beregningen af dyreenhederne. Dette vilkår er stillet for at give ansøger mulighed for at videreudvikle sin besætning.

⁴ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11 2016

Ved små ændringer i produktionen skal der indsendes dokumentation for, at der ikke sker en stigning i lugt, ammoniak kg P/DE ab lager og DE.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

13. I den nye kostald skal der i gangarealet etableres faste, drænede gulve med skraber.
 - a. De drænede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmitte.
 - b. Gulvet skal være udført med ajlefløb.
 - c. Skrabe anlægget skal være i drift fra det øjeblik, hvor der indsættes dyr i stalden.
 - d. Der skal hver dag foretages skrabninger hver 2. time, døgnet rundt.
 - e. Skraberens vedligeholdelse skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning.
 - f. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
 - g. Skraberens skal være forsynet med timer.
14. I dybstrøelsesstalde og i kalvebokse skal der strøs halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.

Gødningsopbevaring

15. Der må maksimalt opbevares 49 % af gyllen på ejendommen, svarende til 814 DE. Ejer skal kunne dokumentere, at der i løbende fraføres 51 % til opbevaring på anden ejendom.
16. Markstakke må ikke placeres inden for 100 meter fra ikke-landbrugspligtige naboer/landbrugspligtige naboer.

Jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13. Stk. 2. Må Markstakke/kompost højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakke må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Afstandskravene er overholdt jf. § 8 i husdyrloven.

Udbringningsarealer

17. Udbringningsarealet må tilføres husdyrgødning svarende til 2,3 DE/ha. Der må maksimalt tilføres 90.089 kg N og 13.212 kg P.
18. Udbringningsarealerne skal dyrkes med K12 - sædskifte, der danner grundlag for beregningerne, således at reglerne for anvendelse af 2,3 DE pr ha overholdes.
19. Der skal på husdyrbrugets udbringningsarealer være mindst 1 % ekstra efterafgrøder, udover Plantedirektoratets til enhver tid gældende krav. Tror det skal omformuleres til 71% græs og græsmarksefterafgrøder i henhold til gældende regler ved 2,3 De pr ha.
20. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning.
21. Produktionen må ikke overskride 762 DE, før der foreligger en underskrevet kontrakt med Biogasselskab.

Overholdelse af beskyttelsesniveauerne er under den forudsætning, at de standardsædskifter og gødningstiltag, som ansøger oplyser, ligger til grund for beregningen af fosfor- og kvælstofbelastningen fra husdyrbruget, overholdes. For at sikre, at dette er overholdt, er der stillet vilkår til dokumentation af sædskifte og gødningsplaner på alle ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Ændring af udbringningsarealer: Såfremt der sker ændringer med hensyn til udbringningsarealernes omfang og placering i forhold til det, der indgår i miljøgodkendelsen – jf. bilag og kortbilag - skal dette anmeldes til Herning Kommune efter bestemmelserne i §§

25-26 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Kommunen skal derefter vurdere om udbringning af husdyrgødning på de anmeldte arealer kan påvirke miljøet væsentligt – jf. § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Nye arealer kan erstatte arealer i den allerede meddelte miljøgodkendelse, hvis disse som minimum dækker samme areal, og at disse ikke er mere sårbare. Der skal i den forbindelse skelnes mellem ejendommens arealer (ejede og forpagtede arealer) og arealer, hvor der indgås aftale om overførsel af husdyrgødning, idet nye arealer kun kan erstatte arealer inden for tilsvarende kategori. Kommunens vurdering af sårbarheden af de anmeldte arealer foretages som udgangspunkt ud fra de generelle beskyttelsesniveauer i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, som er gældende på anmeldelsestidspunktet.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august via IT-ansøgningssystemet på www.husdyrgodkendelse.dk eller tilsvarende system. Kommunen skal inden 1. oktober tilkendegive, om de anmeldte arealer kan betragtes som mere sårbare end de udbringningsarealer, der ønskes udskiftet. Hvis arealerne bedømmes mere sårbare, kan anmeldelsen trækkes tilbage, og der kan anmeldes nye arealer senest den 15. oktober. Hvis Kommunen har indsigelser imod de anmeldte arealer, skal dette meddeles anmelder senest den 31. december.

Udskiftning til arealer, som er mere sårbare end allerede godkendte arealer, kan kun ske efter forudgående miljøgodkendelse efter § 11, § 12 eller § 16 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Egenkontrolvilkår

22. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomhed
23. Skrabe anlæg, varmegenindvinding, mælkekøleanlæg skal kontrolleres af autoriseret firma 1 gang årligt, således at anlægget altid kører energimæssigt og miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal kvittering for serviceeftersyn fremvises.
24. **Ammoniakreducerende teknologi**
Skrabe anlæg til fjernelse af husdyrgødning. Enhver type af driftsstop over 24 timer af skrabe anlægget noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
25. **Forbrug af vand og energi**
Der skal på ejendommen foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer i ejendommen gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport som indeholder resultater og evt. konkrete energispareforslag. Rapporten skal senest den 1. august 2017 og inden byggeriet påbegyndes indsendes som kopi til Herning Kommune.

Herning Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger, samt Herning Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Herning Kommune vurderet, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herning Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen/ændringen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, hvorfor Herning Kommune meddeler 3. tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Undersøgte alternativer

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at de nye stalde og øvrige bygninger er placeret bedst i forhold til logistik internt på ejendommen og i forhold til nærmeste nabo og øvrige omgivelserne.

Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere og at det vil give en god dyrevelfærd på ejendommen. Det vurderes generelt, at der er fundet den mest optimale placering af staldanlægget på ejendommen i forhold til udnyttelsen af staldanlægget, hensyn til naturområder, omkringboende, logistik, ressourceforbrug, smittebeskyttelse m.v. Ansøger mener at den valgte placering af anlægget opfylder de ønskede krav til dyrevelfærd, arbejdsmiljø og logistik og at anlægget er fremtidssikret i henhold til lovgivning på dyrevelfærdsområdet. Samtidig er der ved placeringen af staldanlægget taget hensyn til omkringboende.

Som et andet alternativ vil ansøger gerne have muligheden for at kunne vælge mellem projekt 2015 (2. tillæg til miljøgodkendelsen af 11. juni 2015) og dette 3. tillæg til miljøgodkendelsen. Det vil afhænge af hvilket af de to forskellige projekter der er mulige at realisere. Der er i dette tillæg sat vilkår til en dato hvor det ønskede projekt skal vælges.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis ikke udvidelsen finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et (miljømæssigt, dyrevelfærdsmæssigt) og samfundsmæssigt perspektiv vil dette være u hensigtsmæssigt, idet der ikke vil blive foretaget investeringer i produktionsapparatet.

Herning Kommune vurderer, at der er taget de nødvendige alternativer i betragtning og vurderer det beskrevne alternativ, som værende et alternativ til det ansøgte projekt.

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til 3. tillæg til miljøgodkendelsen har været i høring 3 uger fra den 17-01-2017 til den 08-02-2017. I høringsfasen er der indkommet 2 indsigelser til udkastet til 3. tillæg til miljøgodkendelsen. Indsigelserne er indkommet rettidigt fra Nørreholmvej 6, 7490 Aulum og fra Nørreholmvej 9, 7490 Aulum. Indsigelserne og ansøgers svar på indsigelserne er vedlagt som bilag 9, 10 og 11 i dette tillæg.

Indsigelserne vedrører hovedsagligt gener fra transportere på offentlig vej i forbindelse med udvidelsen. Ejer af Nørreholmvej 9 har desuden tilkendegivet, at hans tidligere erklæring om at han ville acceptere en dispensation fra afstandskravet til det nye plansiloan-

læg, ikke længere kan accepteres, og at ansøger skal opfylde afstandskravet på 30 meter fra plansiloanlæg og til skel. Ansøger har efterfølgende flyttet placeringen plansiloanlægget således at afstandskrevet på de 30 meter er opfyldt.

Vedrørende indsigelserne omkring transport på offentlige veje skal det bemærkes, at færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser der er fastsat af Justitsministeriet. Det hensyn, der i denne sammenhæng varetages i henhold til Husdyrloven er generne for naboerne langs transportvejene, og ikke hensynet til slid på offentlig vej. Der henvises i øvrigt til vilkår 25 i den eksisterende miljøgodkendelse. På baggrund af de indkomne indsigelser har ansøger i bilag x, redegjort yderligere for transporterens varighed og omfang til og fra husdyrbruget.

Herning Kommune, Team Landbrug vil endvidere undersøge muligheden for at ændre vejforholdene omkring vejskiltet "Tohøje" på Nørreholmvej. Det skal dog igen pointeres, at disse forhold ikke hører under Husdyrloven, og at der i dette tillæg ikke kan stilles vilkår til vejforhold for såvidt angår skiltning og vejbredde.

Udtalelse fra andre myndigheder

Arealer i Holstebro Kommune

Ansøger har en del af udbringningsarealerne beliggende i Holstebro kommune. Se nedenstående tabel.

Harmoniarealer	Mark nr.
Ejede arealer	LB 1-0, LB 2-0, LB 3-1, LB 11-0, LB 11-1, LB 11-2, LB 11-3, LB 11-4, LB 16-0, LB 30-0, LB 31-0, LB 32-0, LB 32-1, LB 33-0, LB 41-0, LB 43-0, LB 43-1, LB 43-2, LB ny 60-6, LB ny 63, LB ny 64-6, LB ny 69-0 og LB ny 70-7.
Forpagtede arealer	LB 34-0, LB ny 35-3, LB 50-0, LB 51-0, LB 52-0, LB 53-0, LB 55-0, LB 56-0, LB ny 76-0, LB ny 77-0, LB ny 78-0, LB ny 79-0 og LB ny 80-0.
Total sum	I alt 346,25 ha.

I forbindelse med 2. tillæg til miljøgodkendelsen af 11. juni 2015 blev Holstebro Kommune bedt om en udtalelse jf. § 46 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

I dette tillæg anvendes de samme arealer i Holstebro Kommune bortset fra meget små ændringer. Mark LB ny 38-0 på 9,46 ha er blevet taget ud, og Mark LB ny 35-3 er blevet tilpasset fra 11,67 ha til 8,70 ha.

I ansøgt drift tilføres samlet 90.089 kg N og 13.212 kg P i forhold til 101.675 kg N og 14.912 kg P (i 2. tillæg til miljøgodkendelsen) på de ejede og forpagtede udbringningsarealer. Endvidere anvendes der i dette tillæg 1 % ekstra efterafgrøder, hvilket der er stillet vilkår til.

På denne baggrund er Holstebro Kommune blevet bedt om en ny udtalelse gældende for dette 3. tillæg. Holstebro Kommune har efterfølgende meddelt, at arealudtalelsen og konklusionen fra 2. tillæg til miljøgodkendelsen fortsat er gældende for indeværende 3. tillæg til miljøgodkendelsen.

Konklusion

Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Vurderingerne i denne godkendelse omfatter herefter kun de 89,56 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer, der er beliggende i Herning Kommune.

Aftalearealer

Ansøger ejer eller forpagter selv alle udbringningsarealer, hvorfor der ikke er aftalearealer i det ansøgte projekt.

Udbringningsarealer

I dette tillæg anvendes de samme arealer i Holstebro Kommune bortset fra meget små ændringer. Mark LB ny 38-0 på 9,46 ha er blevet taget ud, og Mark LB ny 35-3 er blevet tilpasset fra 11,67 ha til 8,70 ha.

I ansøgt drift tilføres samlet 90.089 kg N og 13.212 kg P i forhold til 101.675 kg N og 14.912 kg P (i 2. tillæg til miljøgodkendelsen) på de ejede og forpagtede udbringningsarealer. Endvidere anvendes der i dette tillæg 1 % ekstra efterafgrøder, hvilket der er stillet vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at der pga. ovenstående ændringer skal foretages en ny arealvurdering i dette tillæg.

Vurderingsgrundlag

Tillægget til miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Besigtigelse af husdyrbruget, opstarts- og afslutningsmøde med ansøger og dennes miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner
- Vandplaner 2009-2015

Redegørelse om ikke-samdrift

Lars Bonde ejer og driver også kvægbruget på Abildholt Hedevej 2, Hogager, 7500 Holstebro under CVR nr. 16689939. Husdyrbruget drives, som et selvstændigt husdyrbrug og er miljøgodkendt af Holstebro Kommune. Al husdyrgødning fra Abildholt Hedevej 2 udbringes på arealerne der indgår i indeværende 3. tillæg. Baggrunden er, at der kun udarbejdes en gødningsplan /gødningsregnskab for hvert CVR-nummer. Det, at husdyrgødningen fra Abildholt Hedevej 2 indgår, er dog heller ikke anderledes end hvis der blev modtaget husdyrgødning fra anden husdyrproducent, og i den situation ville der ikke være samdrift.

De fleste kvægbrug med flere ejendomme har som udgangspunkt kun et CVR-nummer. Det betyder, at der er fælles udspretningsarealer.

Lugt:

- Der er ca. 6,8 km mellem de to ejendommers antagelige lugtcentre

Med baggrund i den store afstand vurderes det, at der vil kunne foretages beregninger af miljøpåvirkningen fra begge ejendomme adskilt fra hinanden.

Ammoniak:

- Med baggrund i den store afstand mellem ejendommene, vurderes det, at ammoniakfordampningen kan vurderes adskilt.

På baggrund af det anførte i afsnittet omkring samdrift vurderer Herning Kommune, at der ikke er tale om samdrift i miljømæssig forstand mellem Nørreholmvej 11, 7490 Aulum og Abildholt Hedevej 2, 7500 Holstebro.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed

Anlæggets beliggenhed

Jævnfør §20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra:

- en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren
- et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Ejendommen ligger cirka 3,2 km. sydvest for Skave by (nærmeste byzone). Nærmeste samlede bebyggelse (Grønnevang/Over Savstrupvej) i Holstebro Kommune, ligger cirka 1,2 kilometer nord for ejendommen. Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Nørreholmvej 9, der ligger ca. 180 meter fra den nye kostald.

I forbindelse med udvidelsen søges der om tilladelse til at opføre:

Bygning	Anvendelse	Grundplan (m ² / m ³)	Bygningshøjde (m)
1	Kostald	ca. 4.560 m ²	ca. 11 m
2	Malkecenter	ca. 2.660 m ²	ca. 11 m
3	Ny indkørsel	-	-
4	Udvidelse af foderlade	ca. 1.200 m ²	Benhøjde ca. 3,5 m
6	Kalvestald	ca. 800 m ²	Benhøjde ca. 3,5 m
7	Kælvnings- og aflastningsafdeling	ca. 1.200 m ²	Benhøjde ca. 3,5 m
8	Udvidelse af plansiloareal	ca. 5.000 m ²	-
9	Beholder til opsamling af restvand fra plansilo	ca. 3.000 m ³	-

For placering af staldbygninger, malkecenter, gyllebeholder, m.m. se bilag 1.

Tablet 1, Afstandsforhold fra nybyggeri

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra kostald / malkecenter / kalvestald / kælvningsstald / plansilo / beholder
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	> 25 meter alle nybygninger.
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	> 50 meter alle nybygninger.
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	> 15 meter alle nybygninger.
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	> 15 meter alle nybygninger, dog ikke kostald og malkecenter hvor der kun er 10 meter fra asfaltkant.
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	> 25 meter alle nybygninger.
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	> 15 meter alle nybygninger.
7) Naboskel	30 meter	> 30 meter alle nybygninger, dog ikke foderlade hvor der kun skal være 5 meter til naboskel.
8) Nærmeste nabo (Nørreholmvej 9)	50 meter	> 50 meter alle nybygninger.

Udvidelsen af foderladen vil være 5 meter fra naboskel, hvilket er i overensstemmelse med bygningsreglementet.

I forbindelse med placeringen af den ny kostald og malkecenteret har ansøgningen været i intern høring hos Vej, Trafik og Byggeomdning i Herning Kommune. Med accept fra Vej, Trafik og Byggeomdning har ansøger fået dispensation fra afstandskravet på 15 meter til offentlig vej, således at den ny kostald og malkecenteret kan placeres ca. 10 meter fra asfaltkanten på vejen.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg - efter udbygningen – bortset fra gyllebeholderen i det åbne land (i Holstebro Kommune) vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Herning Kommune vurderer endvidere, at udvidelsen er erhvervsmæssig nødvendig jf. ansøgers beskrivelse af alternativer. Der kræves således ikke tilladelse efter § 22 i husdyrloven.

Herning Kommune vurderer, udover ovennævnte forhold, at afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 er overholdt for de øvrige bygningsanlæg.

Landskabsvurdering / varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde/minkfarme, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk. Omkring ådalen med Savstrup Å og de tilstødende enge er landskabet lokalt mere kuperet og naturpræget, og er i amternes tid udpeget som landskabsområde, hvor der i særlig grad skal tages hensyn til landskabelige værdier og naturområder. Det må konkret betyde, at ådalen skal friholdes for indretninger, der hindrer udsigten, og virker forstyrrende for oplevelsen. Eventuelle rekreative interesser begrænser sig til ådalen, og som helhed er området ikke genstand for væsentlig rekreativ benyttelse. Den væsentligste færdsel gennem området, og dermed oplevelsen af landskabet, foregår ad Nørreholmvej, som overvejende betjener lokal trafik.

Bygninger

De eksisterende og de planlagte bygninger på Nørreholmvej 11 ligger uden for det udpegede landskabsområde omkring ådalen med Savstrup Å. På baggrund af de forelagte planer for det fremtidige byggeri på Nørreholmvej 11, som blot opfattes som en udvidelse af eksisterende forhold, vurderes det, at byggeriet ikke vil give anledning til en væsentligt ændret oplevelse af landskabet. Det vurderes derfor også, at der ikke er behov for at foretage kompenserende indretninger for at nedtone den visuelle fremtoning af det planlagte byggeri af hensyn til oplevelsen af landskabet.

Herning Kommunes samlede vurdering:

Der er argumenteret for den ønskede placeringen af byggeriet fra ansøgers side. Ud fra disse oplysninger og oplysninger om områdets beskaffenhed vurderer Herning Kommune, at der kan gives tilladelse til den ønskede placering. Endeligt er afstandskrav jf. husdyrlovens § 6 og § 8 overholdt, med undtagelse af dispensationerne til vej nævnt ovenfor.

Gyllebeholder/beholder til restvand

Ansøger har ansøgt om tilladelse til at opføre en 7.500 m³ overdækket gyllebeholder beliggende ved Tohøje i Holstebro Kommune. Holstebro Kommune har udarbejdet en miljøgodkendelse for gyllebeholderen af 25. september 2015. Der ansøges endvidere om opførelse af en ny 3.000 m³ beholder til opsamling af restvand fra plansilo til udsprinkling. Beholderen placeres ved plansiloens sydvestlige hjørne. Beholderen skal afskærmes med en 3-rækket beplantning mod vest, syd og øst.

Samlet vurderer Herning Kommune, at byggeriet ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status. Endvidere vurderes der at være tilstrækkelig afskærmende beplantning i området.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Ved lugtgenæafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OUE¹⁵ pr. m³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Lugtgenæafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgenæafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.

Lugtgenæafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Tabel 2, lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Sønder Savstrupvej 20	0	NY	250,15	72,34	250,15	72,34	599,81	Ja	Ja
+ Nørreholmvej 7	0	NY	250,15	72,34	200,12	57,87	513,15	Ja	Ja
+ Tohøje 1	0	NY	250,15	72,34	200,12	57,87	721,30	Ja	Ja
+ Nørreholmvej 9	0	NY	250,15	72,34	202,97	58,19	203,13	Nej	Ja
+ Grønnevang 14	0	NY	689,15	350,61	689,15	350,61	1.197,49	Ja	Ja
+ Den østlige Del, Borbjerg	0	NY	922,03	518,43	922,03	518,43	3.225,25	Ja	Ja

0.00* = Geneafstand kunne ikke beregnes da samlet antal dyr falder under spredningskurven. Bemærk for mink udregnes geneafstand kun med NY, hvorved FMK vil give 0.00 hvis der kun er mink i stalden.

Forklaring til tabel "Samlet resultat af lugtberegning".

I tabellen vises geneafstanden til den stald, der begrænser produktionen mest. For at lette overskueligheden er der tilføjet en farve til linjen, der viser begrænsningen til det indtastede nabopunkt. I oversigten prioriteres staldene i følgende rækkefølge rød, gul, hvid, grøn. Således er der aldrig røde, gule eller hvide linjer gemt, hvis linjen er markeret med grøn.

Rød: Genekriterie er ikke overholdt.

Gul: Genekriterie er ikke overholdt, men der kan søges om dispensation.

Hvid: Stalden er ikke bortscreenet, men genekriterie er overholdt.

Grøn: Afstanden til nabo er så stor, at alle stalde er bortscreenet.

+ Tryk på "plus" for at få det fulde overblik over de beregnede geneafstande til et udpeget nabopunkt. Når tabellen er foldet ud, vil staldene blive listet i en rækkefølge, således at den stald der er tættest på nabopunktet listes først, og stalden der er længst væk, listes sidst.

Bebyggelsestyper

Enkeltbolig

Enkeltbolig forstås som en enkelt beboelsesbygning, som ikke er del af en ejendom med landbrugspligt efter landbrugslovens regler og heller ikke er ejet af driftsherren for det ansøgte anlæg.

Samlet bebyggelse

Ved samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 meter fra en beboelsesbygning ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom.

Byzone

Byzone forstås som et eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.

For det samlede staldanlæg har ansøger valgt, at lave supplerende lugtberegninger til 3 yderligere nabobeboelser: Sønder Savstrupvej 20, Nørreholmvej 7 samt Tohøje 1. For alle 4 nabobeboelser viser lugtberegningerne at genekriteriet er overholdt.

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 718 meter). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra den nye og de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning.

Den nye gyllebeholder på 7.500 m³ der placeres ca. 750 meter sydvest for staldanlægget (i Holstebro Kommune) bliver med telt-overdækning. Denne beholder er miljøgodkendt særskilt af Holstebro Kommune. Der forventes ikke lugtgener fra beholderen der skal opsamle restvand fra plansiloen.

Alle typer beboelse ligger uden for geneafstanden.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelse af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter. De væsentligste støjkilder vil være:

- Støj fra kompressorer til mælkekølingsanlægget, malkeanlægget/robotterne. Kompressorerne kører jævnlige.
- Støj fra stalde, dyr, fodring, staldarbejde mm.
- Støj fra kornvalse
- Stigning i antallet af transporter

Følgende tiltag mod støjkilder er vurderet til at have en positiv effekt:

- At kostalden er konstrueret med naturlig ventilation, og derved ingen støj fra ventilationsanlæg.
- At malkeanlægget er placeret under tag, hvorfor det ikke forventes at kunne høres uden for bygningen.
- Støj fra kompressorerne forventes at være begrænset, da disse er placeret under tag og langt fra naboer.
- Kornvalsen er placeret i foderladen og langt fra naboer, hvorfor det ikke forventes at kunne høres uden for bygningen.

Herning Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende. Derfor er det ikke fundet nødvendigt at kræve en støjmåling udført.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Sønder Feldborg Plantage, som er beliggende cirka 11 km sydøst fra ejendommen. Nærmeste Ramsarområde er Nissum Fjord, som er beliggende 30 km vest for ejendommen. Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet og de medfølgende aktiviteter ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde og nærmeste Ramsarområde på grund af den store afstand til disse områder.

Støv

Der vil i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet ske en stigning i antallet af transporter (gylle, foder, afhentning af mælk, dyr osv.), som vil medvirke til potentiel større støjgener for de omkringboende. Ligeledes vil andre aktiviteter på ejendommen, så som foderhåndtering, ensilering, gyllekørsel, ligeledes medvirke til potentiel større støjgener.

Området er præget af spredt bebyggelse, nærmeste nabo er i dette tilfælde placeret omkring 90 meter sydøst for den nye ensilageplads og ca. 140 meter fra den nye kostald (sydlige side). Det forventes at transporterne primært kommer til at foregå på interne markveje og at de bestående læhegn og bevoksning vil medvirke til at begrænse evt. gener. Herudover vil transporterne altid ske ved hensynsfuld kørsel.

Herning Kommune vurderer, at hverken interne eller eksterne transporter til og fra husdyrbruget vil give væsentlige støvproblemer, grundet afstanden til nærmeste nabo, de gode udkørselsforhold fra ejendommen og placeringen af læhegn og anden bevoksning. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, vil Herning Kommune forbeholde sig rettigheden til at ændre dette med vilkår.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr. Ansøger oplyser at tilstedeværelse af skadedyr forebygges ved at holde god orden og – hygiejne i og omkring staldene.

Fluer

Ifølge ansøger sker fluebekæmpelse i staldene i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Herudover bekæmpes fluer i småkalve- og kælvningsafdelingen ved kalkning efter udmugning og vask for desinficering og forebyggelse af flueproblemer.

Rotter

Rottebekæmpelse i staldene sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Endvidere kommer skadedyrskontrollen to gange om året. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen, skal Herning Kommunes Borgerservice straks kontaktes.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens flue- og skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

Lys

Lysset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil typisk være lys i staldene cirka 18 timer i døgnet i vinterhalvåret og 8 timer i døgnet i sommerperioden. Tidsrummet vil kunne variere mellem klokken 05 - 24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig. Udendørslamperne er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning uden for bygningerne om natten.

Herning Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige problemer med gener fra belysning fra ejendommen for naboer. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Døde dyr afhentes hurtigst muligt, typisk først kommende hverdag, efter ansøger har tilmeldt dyret til afhentning. Døde dyr placeres i kadaverkappe eller grube, derved undgås uhygiejniske forhold. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Herning Kommune vurderer, at da kadavere overdækkes med fast overdækning indtil afhentning, opbevares på en skyggefuld afhentningsplads hævet over jorden og at afhentningsstedet ligger i en passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej, så bliver døde dyr opbevaret forsvarligt.

Transport

Kørsel til og fra husdyrbruget sker primært ad Nørreholmvej, der er en mindre kommunevej. Der er gode oversigtsforhold ved ud og indkørsel til ejendommen. Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og grovfoder.

Transporterne med husdyrgødning og grovfoder er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dag og afhentning/levering af tyrekalve og dyr til slagt sker ca. hver uge.

På dage med gyllekørsel og ensilering er der en rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støjgener. Ensileringen af græs sker i løbet af 10-14 dage pr år og udbringningen af gylle sker i løbet af 20-30 dage pr år. Herudover er der løbende transporter med gylle til Måbjerg Bioenergy.

Da ingen transporter går gennem tættere bebygget område, da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage og da der kun er spredt bebyggelse i området omkring ejendommen vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende. Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

I den ansøgte produktion øges antallet af transporter fra cirka 1.547 til 3.143 transporter årligt. Det er primært antallet af transporter med grovfoder/halm som øges, samt antallet af gylletransporter. De resterende gylletransporter sker via offentlig vej, men ingen af disse skal gennem byområder.

De typer af transporter, der i antal vægter mest efter projektets færdiggørelse, er

- 1.400 transporter med grovfoder/halm
- 1.050 transporter med husdyrgødning
- 365 afhentninger af mælk

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Tabel 3, oversigt over antal transporter pr. år

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Afhentning af tyrekalve	26	26
Afhentning af dyr til slagt	10	26
Flytning af kvier og småkalve	20	20
Afhentning af mælk	365	365
Ilægning af grovfoder i plansiloer og transport af halm	750	1.400
Gylle	260	1.050
Foder – mineraler m.v.	20	26
Dybstrøelse	50	150
Brændstof	12	12
Døde dyr	12	26
Affald fra husdyrproduktion	12	12
Andet/diverse	10	30

I alt	1.547	3.143
-------	-------	-------

Herning Kommune vurderer, at på trods af stigning i antallet af transporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo. Se endvidere ansøgers redegørelse i bilag 11.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Gyllevogne med egen sugepumpe og returløb sikrer mod spild på fyldepladsen. Der er således ikke monteret pumpe på gylletanken, hvilket er med til at sikre mod spild af flydende husdyrgødning. Gyllevogne med egen sugepumpe benyttes ved alle gylletanke og kun under overvågning. Der er desuden timer på pumpningen af gylle, hvilket minimerer risikoen for overløb af gylle og menneskelige fejl.

Udbringning af gylle

Ansøger oplyser, at der ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for alle gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderne tømmes hvert år og inspiceres visuelt
- at gyllebeholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderen på 7.500 m³ er med teltoverdækning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 32.635 m³, se bilag 6. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 10,7 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 4, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Eksisterende gyllebeholder	1988	2011	1.070	4
Eksisterende gyllebeholder	2002	2011	5.600	19
Ny gyllebeholder ved Tohøje (overdækket)	-	-	7.500	26
Afsat til Måbjerg min. 1.060 DE i gylle	-	-	15.000	51
I alt			29.170	100

51 % af husdyrgyllen opbevares på Måbjerg Biogas. Derfor har Herning Kommune stillet vilkår om at der kun kan opbevares 49 % på ejendommen.

Tabel 5, Oversigt over samlet mængde husdyrgødning i ansøgt drift

Gødningstype	Kg N	Kg P	DE kvæg, får, geder
Kvæggylle	138.716,37	20.816,65	1.661,72
Dybstrøelse	14.881,69	2.141,39	160,10
Kvæggylle fra Abildholt Hedevej 2	20.770,28	3.016,41	217,50
Dybstrøelse fra Abildholt Hedevej 2	4.203,56	516,66	42,63
Fraført til Måbjerg Bioenergy	-88.483,00	-13.279	-1.060,00
I alt	90.088,90	13.212,11	1.021,95

Herning Kommune har stillet vilkår til udbringning af kg N/ha/år og kg P/ha/år, jævnfør ovenstående oplyste mængde husdyrgødning.

Dybstrøelse/fast gødning

På årsplan produceres 160,10 DE dybstrøelse fra kvæg, hvilket svarer til omkring 1.356 tons eller 2.305 m³. 1 tons dybstrøelse svarer ca. til 1,7 m³.

En del af dybstrøelsen kommer i gyllebeholderne som flydelag, en del udkøres direkte fra stalden til nedmuldning og resten anbringes i markstakke. Der er en opbevaringskapacitet på ca. 11 måneder. Dybstrøelse udbringes på egne ejede og forpagtede arealer.

Tabel 6, Oversigt over opbevaringskapacitet for dybstrøelse

Plads/areal	Størrelse m ³	Lagerandel %
Flydelag i gyllebeholder	490	20
Markstak	1.815	80
I alt	2.305	100

Påvirkning af grundvand

Grundvand

I henhold til de generelle beskyttelsesniveauer, der er nævnt i bilag 3 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 08. december 2014, kan der, i forbindelse med udvidelse af husdyrproduktion, ikke tillades nogen merbelastning inden for nitratfølsomme indvindingsområder, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter ved den ansøgte drift. En miljøgodkendelse skal endvidere leve op til udarbejdede indsatsplaner med hensyn til drikkevandsbeskyttelse.

I Herning Kommune vurderes der konkret på udvaskningsberegninger på arealer, der ligger i nitratfølsomt indsatsplanområde, nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) samt nitratfølsomt område med særlige drikkevandsinteresser. Derudover foretages der også en konkret vurdering af nitratudvaskningen hvis udbringningsarealerne ligger indenfor en afstand af 300 meter fra fælles vandindvindingsboringer samt i indsatsplanområder.

NFI, udpegninger

Alle udbringningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland, nitratfølsomt indsatsplanområde og nitratfølsomme områder med særlige drikkevandsinteresser. For arealer i områder med almindelige drikkevandsinteresser, vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet i disse områder.

Herning Kommune gør opmærksom på at der er en 5 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring markvandsboringer, havevandsboringer og private drikkevandsboringer. Tilsvarende er der en 25 meter sprøjte- og gødningsfri zone omkring vandværksboringer (almen vandforsyning).

Herning Kommune vurderer, at grundvandet er tilstrækkeligt beskyttet mod nitratudvaskning ved de generelle landbrugsregler.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofforførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning. Ud fra disse beregninger vurderer Herning Kommune, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Referencesædskiftet

Kvægbruget er omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha), som har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel, men bliver pålagt et K12-sædskifte. Det vil dog være muligt for disse kvægbrug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Det normale krav er på 70 %. Ansøger har valgt at bruge et K12-sædskifte ved udvidelsen på ejendommen. Det stilles som et vilkår, da bedriften drives med 2,3 DE/ha i miljøgodkendelsen.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold, malkemaskiner, foderrekvisitter og lignende samt vandspild til gyllebeholder.

På ejendommen er der en vaskeplads. Vaskepladsen er lavet som et befæstet areal med afløb til gyllebeholderen. Ved vask af maskiner kan der være olie og andre forurenende stoffer, som vaskes af maskinen. Derfor skal vask af maskiner foregå på befæstet areal med afløb til gyllebeholder.

I ansøgt drift ledes tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn/vandløb eller faskine. Tagvand fra de nye bygninger ledes til forsinkelsesbassin eller til eksisterende dræn (afgøres i byggetilladelse). Overfladevand fra de befæstede arealer udspinkles. Overfladevand fra ensilagepladsen ledes til den ny opsamlingsstanke og udspinkles på godkendt areal. Vandet til udspinkling opsamles i opsamlingsbeholderen, hvor der skal være en bufferkapacitet svarende til min 3 mdr. måneds nedbør⁵. I perioder med frost, snedækket- og vandmættet jord hvor der ikke kan udspinkles, vil der i denne beholderen være tilstrækkelig bufferkapacitet.

Sanitært spildevand fra staldbygningerne ledes til trixtank. Alt sanitært spildevand fra stuehuset ledes til trixtank med efterfølgende nedsivning.

Herning Kommune vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand sker efter gældende regler. Endvidere udspinkles overfladevand fra ensilagepladsen direkte på godkendte marker og har en korrekt bufferkapacitet til opsamling af overfladevand.

Søer

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende i oplandet til Svanholm Sø, Knudmose Sø, Fuglsang Sø, Søby Sø, Kraftsværkssøen, Gødstrup Sø, Sidetagssø M, Sunds Sø eller Søbylejet. Sunds Sø og Søby Sø er Lobelie søer beskyttet efter § 7, mens Gødstrup Sø, ifølge Herning Kommuneplan 2013-2024 er målsat som et område med naturligt og alsidigt plante og dyreliv. For de resterende søer må tilstanden ikke forringes. Derved har alle søerne et søopland, som der skal tages hensyn til.

Der er ingen vandhuller/søer på udbringningsarealerne. Ingen udbringningsarealer ligger ned til en beskyttet sø, uden der er 2 meters randzone omkring dem. Ingen af udbringningsarealerne skræner mere end 6 ° ned mod søen/søerne.

Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til søer.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante søer, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod søerne.

Vandløb

Jævnfør Herning Kommuneplan 2013-2024 må vandløb ikke anvendes til formål, der hindrer fastholdelse eller opnåelse af de fastsatte målsætninger.

⁵ Landbrugets Byggeblad for Udenomsfaciliteter, Udspinkling af ensilagesaft og restvand. nr. 103.09-05 revideret 20.09.2012

Nogle af udbringningsarealerne ligger ned til vandløb. Udbringningsarealerne skråner på intet sted ned mod vandløbene. Der må ikke udbringes husdyrgødning på vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede udbringningsarealer, da der er fare for afstrømning til vandløb.

Herning Kommune vurderer, at landbrugsdriften af udbringningsarealerne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de nævnte vandløb, da der ikke er risiko for overfladisk afstrømning af husdyrgødning ned mod vandløbene.

Nitrat

Kvælstofudvaskning

Ud fra arealers forskellige evne til at reducere nitrat på det udvaskede kvælstofs vej fra marker til sårbare Natura 2000-vandområder, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der ikke vurderes at ske mere end en 75 %-reduktion. Disse områder er – afhængigt af reduktionsevne – kategoriseret i de såkaldte nitratklasser 1, 2 og 3.

For udbringningsarealer beliggende i områder med nitratklasse 1-3 skal der, i henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, være et lavere husdyrtryk end de generelle harmoniregler giver mulighed for – eller anvendes bestemte virkemidler, som mindsker kvælstoftabet.

Beskyttelsesniveauet for nitrat er defineret som en skærpelse af det generelle harmonikrav ud fra nitratklasse 1-3. Afhængig af udbringningsarealernes placering, vil der på ejendomsniveau blive beregnet et samlet krav til hele husdyrbruget. Reduktionspotentialet, som ligger bag nitratklassen, er et udtryk for hvor stor en del af kvælstoffet, der bliver tilbageholdt i jorden og derved ikke kommer ud i de danske farvande. I Herning Kommune er der udpeget nitratklasse 2 jorde med det nye nitratkort fra marts 2016.

Beregning af nitratudvaskning

28,21 ha af udbringningsarealerne ligger i nitratklasse 2. Det betyder, at arealerne tilbageholder mellem 51-75 % af kvælstoffet jævnfør sårbarhedskortet og reduktionskortet. I nitratklasse 2 er der som udgangspunkt krav om, at der kun må udbringes husdyrgødning svarende til 65 % af, hvad harmonireglerne tillader.

Størrelsen af det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal, der er berørt, medfører at husdyrbruget, som udgangspunkt, skal reducere husdyrtrykket svarende til 73,63 % af fuldt husdyrtryk på de ejede og forpagtede arealer. Det reducerede husdyrtryk svarer til 2,25 DE/ha (DE_{max}) og en udvaskning til overfladevandet (DE_{max}) på 60,9 kg N/ha/år.

Beregning af det maksimale dyretryk DE_{max} og det reelle dyretryk DE_{reel} for ansøgt drift:

DE_{max}, DE reduktionsprocent: 97,78 %: 2,25 DE/ha.

DE_{reel}: 2,30 DE/ha.

Beregning af udvaskning af N via FarmN (kg N/ha DE_{max} uden virkemidler og kg N/ha DE_{reel} med virkemidler):

KgN/ha DE_{max}: 60,9 kg N/ha.

KgN/ha DE_{reel}: 59,6 kg N/ha.

Da kg N/ha DE_{reel} er mindre end kg N/ha DE_{max}, er beskyttelsesniveauet for nitrat-overfladevand overholdt. Der er anvendt 1% ekstra efterafgrøder, hvilket der er sat vilkår til.

Herning Kommune vurderer, at de generelle harmoniregler og de brugte virkemidler er tilstrækkelige i forhold til kravene for overfladevand.

Påvirkning af Natura 2000-vandområder

Natura 2000-områder

EU har udpeget naturområder til vands, som set i et europæisk perspektiv er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, ramsar- og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Den enkelte kommune skal blandt andet vurdere, hvor stor N-udledningen fra det ansøgte projekts udbringningsarealer er i forhold til hvilket opland udbringningsarealerne er beliggende i. I Herning Kommune er der 3 vandoplade til hhv. Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Limfjorden.

Dyretryk i kystoplandet

Stigende dyretryk i kystoplandet

I Miljøstyrelsens afskæringskriterium for, om et husdyrprojekt vil medføre skadesvirkning på overfladevande, indgår der blandt andet en vurdering af udviklingen i dyretrykket i området, hvor projektet ønskes gennemført.

I det tilfælde, hvor dyretrykket er stigende, må nitratudvaskning ikke være større end hvad der svarer til udvaskningen fra et planteavlbrug. Et planteavlbrug er defineret ved et planteavlssædskifte (S1 på lerjord og S3 på sandjord), hvor der udelukkende benyttes handelsgødning, dvs. ingen husdyrgødning.

Nitratpåvirkning af Nissum Fjord

Beregning af nitratudvaskning

Dyretrykket i oplandet til Nissum Fjord har siden 2007 været stigende. For at kunne udvide dyreholdet, er det et krav i forhold til Natura 2000-områderne, at udvaskning fra udbringningsarealerne ikke må overskride værdien fra et plantebrug⁶.

Udvaskningen for planteavlbrug er ifølge ansøgningsskema 91848 version 3:

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	77,0
Merudvaskning fra husdyrbrug	- 17,4

Den faktiske udvaskning i ansøgt drift er beregnet til 59,6 kg N/ha, hvilket ligger under niveauet for et plantebrug.

Ved brug af et K12 sædskifte på kvægbrug med 2,3 DE/ha vil planteavlsniveauet altid være overholdt. Når disse kriterier er overholdt stilles ikke krav om planteavlsberegning eller ekstra efterafgrøder.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet på ejendommen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af relevante marine recipienter, idet alle arealerne ligger udenfor nitrat klasse 1-3 og dermed er robuste. Endvidere viser beregningerne, at beskyttelsesniveauet for nitrat til Natura 2000-områder i forhold til overfladevand er overholdt. Herning Kommune vurderer, at det ansøgte, i kumulation med andre planer og projekter, ikke vil have en skadevirkning fra nitratudvaskningen til Natura 2000-områder i Nissum Fjord.

⁶ Miljøstyrelsen, se deres hjemmeside med WIKI vejledning.

Fosfor

Fosforoverskud

I henhold til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁷, har Staten fået foretaget en udpegning af områder, hvor der vurderes at være størst risiko for tab af fosfor til Natura 2000-vandområder, der er overbelastet med fosfor.

– For arealer på drænedele lerjord med et fosfortal under Pt 4,0 stilles der ingen krav. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug (Fosforklasse 0).

– For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er mellem Pt 4,0-6,0, stilles krav om, at fosforoverskuddet maksimalt må øges med 4 kg P/ha/år. Fosforoverskuddet må dog ikke være større end harmonireglerne giver mulighed for på det pågældende husdyrbrug, og kravet til fosforoverskuddet vil altid være opfyldt hvis fosforoverskuddet ikke overstiger 4 kg P/ha/år i efter-situationen (Fosforklasse 1).

– På lavbundsarealer stilles krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning. Arealerne er dog ikke omfattet af kravet, hvis ansøger kan dokumentere ved jordbundsanalyser, at jern-fosforforholdet er over 20. Jordbundsanalyserne vedrørende Fe/P-forholdet skal udtages af en uvildig instans. (Fosforklasse 2).

– For arealer på drænedele lerjord, hvor fosfortallet er over Pt 6,0 stilles krav om fosforbalance (Fosforklasse 3).

Tilførslen af fosfor fra marker til overfladevand sker hovedsagelig ved udvaskning via dræn, overfladisk afstrømning, direkte grundvandsafstrømning og sand/jordfygning.

Udbringningsarealer i opland til Nissum Fjord

Alle udbringningsarealerne ligger i opland til Nissum Fjord. Nissum Fjord er udpeget som et Natura 2000-område overbelastet med fosfor⁸.

En del af udbringningsarealerne svarende til 60,05 ha ligger i fosforklasse II. Fosforklasse II er lavbundsarealer. Med lavbundsarealer menes lave arealer i forhold til recipient med permanent højtstående grundvand, som er detailafvandet ved dræning eller grøftning⁹. For disse udbringningsarealer er der krav om et maksimalt fosforoverskud på 2 kg P/ha/år.

Ud fra oplysningerne om den anvendte mængde husdyrgødning ved nudrift og ansøgt drift samt oplysninger om det ansøgte udbringningsareal, kan det beregnes om beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Fosforoverskuddet er beregnet ud fra det aktuelle standardsædskifte og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor og tilførslen af fosfor fra husdyrgødning og anden organisk gødning. Det fosforoverskud, som kan tillades fra husdyrbrugets arealdrift, skal regnes på bedriftsniveau og eventuelle vilkår vedrørende fosforoverskud skal knyttes til bedriftsniveau. Der udbringes i ansøgt drift 29,7 kg P/ha pr. år, mens der fraføres 29,7 kg P/ha pr. år. Det giver et gennemsnitligt fosforoverskud på alle udbringningsarealer på 0,0 kg P/ha pr. år. Endvidere viser beregningerne, at det maksimalt tilladte fosforoverskud pr. ha er beregnet til 0,0 kg P/ha/år. Derved er beskyttelsesniveauet for fosfor overholdt og der skal ikke ske en yderligere reduktion.

Herning Kommune vurderer, at beskyttelsesniveauet for fosfor er overholdt. Herning Kommune vurderer på den baggrund, at der ikke stilles skærpede vilkår jævnfør Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 11 stk. 2. Endvidere vurderer Herning Kommune at kravene i Habitatdirektivet er overholdt.

Påvirkning af natur

Samlet deposition siden 2007

For at vurdere om den samlede merdeposition, fra nudriften 1. januar 2007 til og med den ansøgte udvidelse i denne godkendelse, har en negativ virkning på nærliggende naturområder, er der lavet beregninger på to områder, som Herning kommune har foruddefineret. Der er i beregningerne taget udgangspunkt i ansøgningsskema nr. 94454 af 26. september 2016, hvor nudriften er ændret til produktionen pr. 1. januar 2007 og den ansøgte produktion, som den ser ud i denne godkendelse, er ansøgt drift.

⁷ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 med efterfølgende ændringer

⁸ For udpegning se hjemmesiden med arealinfo, vælg landbrug, fosforklasser.

⁹ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 44 af 11. januar 2016 med efterfølgende ændringer

Nærmeste naturområde er en § 3 mose beliggende ca. 415 meter nord for anlægget. Der er i fiktiv ansøgning nr. 94454 beregnet en merdeposition på 0,6 kg N/år og en totaldeposition på 1,5 kg N/år på mosen.

Herning Kommune vurderer, at da der ikke sker en merbelastning, som overskrider det generelle beskyttelsesniveau på 1,0 kg /ha/år, så har udvidelsen af dyreholdet i nyt byggeri ingen væsentlig betydning for den omgivende natur.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 2.046 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 9.255 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 1.258 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer at, med den valgte stalddtype overholder staldanlægget det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Arealstatus

Udbringingsarealerne er på i alt 444,41 ha. Ejendommen, der er konventionel drevet, har et harmonikrav på 2,3 DE/ha. Der udbringes i alt 1.021,95 DE husdyrgødning på ejede og forpagtede arealer. Dette svarer til en udbringning på 2,3 DE pr. ha. Det vurderes, at harmonikravet er overholdt. Alle arealer har tidligere været anvendt som udbringingsareal til husdyrgødning.

Herning Kommune vurderer, at harmonikravet er overholdt.

Grøn struktur

Ingen af udbringingsarealerne er beliggende i områder, der i Herning Kommuneplan 2013-2024 er udpeget som grøn struktur.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Ammoniakemission fra anlæg, påvirkning af naturområder

Hovedparten af ammoniakemissionen fra et husdyrbrug vil på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition (kvælstofnedfald), som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for cirka 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere ammoniakdepositionen i forhold til omkringliggende natur.

Jævnfør husdyrloven må der ikke foretages ændringer eller udvidelser af husdyrbrug, der ligger mindre end 10 meter fra de naturtyper, som er omfattet af § 7 hvis det pågældende projekt giver anledning til øget ammoniakfordampning fra produktionsanlægget. Derudover fremgår af bilag 3 i bekendtgørelsen om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013, hvor meget ammoniakdeposition fra et produktionsanlæg der må afsættes på nærmere definerede § 7 naturtyper.

Der skal således foretages en vurdering af:

1. **Totaldepositionen** på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1 nr. 1 beliggende indenfor Natura 2000-områder – en række nærmere bestemte naturtyper samt heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 1-natur**)
2. **Totaldepositionen** på naturområder omfattet af lovens § 7, stk. 1, nr. 2 beliggende udenfor Natura 2000-områder – Højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. (**Kategori 2-natur**)
Merdepositionen af øvrige ammoniakfølsomme naturtyper efter konkret vurdering – øvrige heder, moser og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (**Kategori 3-natur**)

Beskrivelse af natur

Kategori 1 natur:

Natura 2000-landområder

EU har udpeget terrestriske naturområder, som set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for habitat-, og fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU. Såfremt marken er helt eller delvist beliggende indenfor habitatafgrænsningerne, skal ændringer i dyrknings- og gødningsintensiteten anmeldes til den kommune, hvori marken er beliggende.

Nærmeste Natura 2000-område er Sønder Feldborg Plantage N63, som er EF-fuglebeskyttelsesområde F42 og EF-habitatområde H56. Sønder Feldborg Plantage ligger cirka 11 km sydøst for husdyrbruget og cirka 4,7 km fra nærmeste udbringningsareal (se bilag 5).

Sønder Feldborg Plantage er beliggende nord for Herning mellem Karup og Holstebro. Natura 2000-området består dels af nåletræsplantage og dels af lysåbne arealer. Området rummer i tillæg til våd og tør hede arealer med veludviklet Sphagnum-hængesæk, samt små søer. Området rummer også tre større mosearealer med stedvis aktiv tørvedannelse og stedvis meterdybt tørvelag. Arealet er successionsstadier mod aktiv højmoser i mosaik med nedbrudte arealer og hængesæk og består af ret store og stedvis intakte (ikke udgravede) moseflader. Disse arealer udgør grundstammen i levestedet for tinksmed. Arealmæssigt udgør den lysåbne del, der i dag indeholder habitatnatur og levesteder ca. 40 ha af habitatområdets i alt 120 ha.

Sønder Feldborg Plantage er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper såsom:

Nr.	naturtyper	Nr.	art
3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)	A166	Tinksmed
3160	Brunvandede søer og vandhuller		
4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)		
6410	Tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop		

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret. De naturtyper, som området er udpeget for at beskytte, er alle naturligt næringsfattige, og vurderes af Naturstyrelsen at være påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Levestedet for tinksmed som ynglefugl, herunder flere habitatnaturtyper er truet som følge af uhensigtsmæssig hydrologi. Endvidere er tilgroning med vedplanter et mindre problem.

Udvidelse af kvægproduktion fra 811,14 til 1.821,83 DE vil medføre en meremission på 2.046,21 kg N/år til en samlet emission på 9.254,57 kg N/år. Baggrundsbelastningen i området er fastsat til 16-17 kg N/ha (2014-værdier).

Nærmeste Natura 2000 område er H56 "Sønder Feldborg Plantage", der ligger knap 13 km. SØ for anlægget. Der er ikke lavet beregning hertil på grund af den lange afstand, og området vurderes ikke at blive påvirket af udvidelsen.

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Der er ved beskyttelsen af kategori 1 natur indbygget en kumulationsmodel. Der tages derved højde for den akkumulerede effekt af produktionen i naturområdet. Niveaulet for maksimal totaldeposition af et kategori 1 naturområde afhænger således af antallet af husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1.000 meter.

Beskyttelsesniveauet fastsættes ud fra antal husdyrbrug i nærheden efter følgende model:

Antal øvrige brug	Maksimal totaldeposition
>1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,2 kg N/ha pr år
1 husdyrbrug udover husdyrbruget der ansøger	0,4 kg N/ha pr år
0 husdyrbrug udover ansøger	0,7 kg N/ha pr år

Der er ikke beregnet på kumulativ effekt på grund af stor afstand til kategori 1 natur.

Herning Kommune vurderer samlet, at grundet den lange afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, vil udvidelsen af kvægproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2 og 3 natur:

Beskyttelsesniveau og kumulativ effekt

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveau for kategori 3 natur er ligeledes max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år dog kan kommunen tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Anlæg

Både eksisterende samt nye anlæg ligger op til kommunegrænsen til Holstebro Kommune. Al omkringliggende beskyttet natur ligger derfor i Holstebro Kommune. Der er lavet separat naturudtalelse på disse naturområder af Holstebro Kommune.

Der ligger ingen ammoniakfølsom skov indenfor 1.000 meter af staldanlægget. Der er dog en udpegning om potentiel ammoniakfølsom skov cirka 200 meter fra staldanlægget, men da denne skov ikke fremgår af kort fra 1954, vurderer Herning Kommune at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Arealer

Der er ikke registreret § 3 naturområder indenfor udbringingsarealerne. Se bilag 4.

Samlet vurderer Herning Kommune, at naturområderne beskyttet af § 3 og § 7 ikke påvirkes væsentligt ved udvidelsen af kvægbrugget.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Plante- og dyrearter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

Af EF-habitatdirektivets¹⁰ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder/habitat-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter, observeret i Herning Kommune eller på lokaliteter i Midtjylland gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Damflagermus, vandflagermus og sydflagermus er observeret ved Gødstrup Sø. Flagermus raster, overvintrer og kan yngle i huller, sprækker eller under løstsiddende bark på gamle træer, i bygninger og lignende eller i huler. Disse flagermus jager over åbent vand ved søer og langs vandløb, samt åbne hedestrækninger. Læhegn, bryn, bræmmer og diger fungerer som ledelinjer fra rasteområdet til fourageringsområdet, og skal helst forblive intakte uden afbrydelser, for at fungere optimalt.

Odderen forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebsklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt om-

¹⁰ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer)).

kring, og kan ses langt fra vandløb med krebsklo. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebsklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleguldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleguldsmeds levesteder i Storå. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gylleholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleguldsmed.

Birkemus er registreret i Herning Kommune i 2001, hvor den blev fundet nær Gødstrup sø ved Tjørring. Om sommeren yngler og raster birkemusen i digeskel, lysåben, ældre skov med tæt urtevegetation, kratbevoksede moser, fugtige enge, udyrkede marker eller ekstensivt dyrkede marker. Birkemusen går i dvale fra oktober til maj, så pløjning og gravearbejde kan ødelægge reden, der befinder sig i 20 – 40 cm's dybde.

Padder: Løgrø, Strandtudsen, Stor vandsalamander og spidssnudet frø findes spredt ud over det meste af Danmark, og kan således forekomme på lokaliteter i Herning Kommune. Arterne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Der er ikke registreret vandhuller eller andre ansvarsarter i nærheden af udbringningsarealerne.

Der er ikke kendskab til bilag 4 arter omkring anlæg eller udbringningsarealer beliggende i Herning Kommune. Nogle af udbringningsarealerne ligger op til § 3 beskyttet natur, der kan være levested for bilag 4 arter. Det er derfor vigtigt, at markdrift ikke sker i vejr med risiko for afdrift til beskyttet natur.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er nogen aktuelle registreringer af habitatdirektivets bilag IV i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. Endvidere vurderer Herning Kommune, at da alle udbringningsarealerne tidligere har været anvendt til landbrugsdrift og dermed ikke indebærer opdyrkning af ekstensivt dyrkede udbringningsarealer, vil landbrugsdriften af disse arealer i ansøgt drift ikke have en væsentlig negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

I nedenstående afsnit vil staldanlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registreret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Geologiske interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Udbringningsarealer

Udbringningsarealerne er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- Fredede områder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Andre udpegninger

En del af markerne ligger i område, hvor skovrejsning er uønsket. Da der er tale om almindelig jordbrugsdrift, er projektet ikke i strid med udpegnings

Følgende udbringningsarealer LB ny 76-0 og LB ny 72,7 ligger i et landskabeligt interesseområde. Området er udpeget i Herning Kommuneplan 2013-2024. Ifølge kommuneplanen udelukker varetagelsen af de landskabeligt værdifulde områder ikke landbrugsdrift, idet landbruget ofte vil være med at bibeholde de landskabelige værdier. Derfor har udpegningen ingen betydning for byggeriet.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af husdyrholdet umiddelbart ingen betydning har for kulturmiljøet.

Gennemgang af BAT for Nørreholmvej 11

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fordring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT ifm. 3. tillæg til miljøgodkendelsen for Nørreholmvej 11 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 12 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Staldsystemer
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring af husdyrgødning
6. Udbringning af husdyrgødning

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Se miljøgodkendelsen af 21. december 2011.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT inden for foder:

Faseforing

- At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode

- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden inden for foderop-timering.
- Når der skal tages hensyn til energibehov skal fodringen overholde de anbefalede fodernormer for hhv. ammekøer, kvier, malkekøer, opdræt, slagtekalve/ungtyre, goldkøer mm.
- Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til be-grænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af kvæg.

I praksis er der ikke fastsat vejledende fosforemissionskrav for kvægbesætninger. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Miljø-styrelsen vurderer på denne baggrund, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Foder opbevares i foderladen og i plansiloanlægget. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring. Foderet er, ved hjælp af foderplanerne, tilpasset de enkelte dyregruppers aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen. Proteinindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning. Fosforindholdet i foderet optimeres løbende med henblik på reduktion af indholdet. Dette medfører at mængden af fosfor i husdyr-gødningen reduceres og der vil dermed være et lavere fosforindhold i den samlede mængde af husdyrgødning.

Herning Kommune vurderer, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Staldindretning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

Gennemgang af BAT for staldanlægget

Udvidelse af besætningen på Nørreholmvej 11 kommer til at foregå i dels i eksisterende staldbygninger og dels i nye staldbygninger. I forbindelse med udvidelsen skal der ny kostald, ny kalvestald og en ny småkalve- og kælvningsafdeling. Den eksisterende kostald ændres ikke. Da den eksisterende kostald er fra 1999 og renoveret i 2004 og velfungerende, har ansøger ikke umiddelbart har pla-ner om en gennemgribende renovering.

Samlet ammoniaktab for hele anlægget opnåelig ved anvendelse af BAT

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N)
Ammoniaktab for hele anlægget (total for alle produktioner)	9.331,20		

Det samlede ammoniaktab pr. år opnåelig for anlægget ved anvendelse af BAT efter Miljøstyrelsen BAT-standardvilkår. Der mulighed for at indtaste et alternativt forslag til grænseværdien for ammoniaktab for hele anlægget, og skrive en begrundelse herfor.

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 9.255 kg. N / år og overholder derved BAT niveau på 9.331 kg. N / år.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det nye og det eksisterende staldanlæg.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild

Ansøger er tilsluttet vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr osv. Der er desuden timer på anlægget til markvanding, hvorved forbruget løbende kan følges.

Tabel 7, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Nudrift m ³	Ansøgt m ³
Privat	150 m ³	150 m ³
Drift	12.000 m ³	35-40.000 m ³
Markvanding	360.000 m ³	360.000 m ³

Der bruges cirka 5.000-5.500 m³ vaskevand årligt til rengøring af malkeanlæg og staldanlæg. Endvidere bruges der cirka 50-100 m³ vand til vask af maskiner mm på vaskepladsen om året. Spildevand fra vaskeplads ledes til gyllebeholder.

Vand fra markboring bruges udelukkende til markvanding.

Vandbesparende foranstaltninger

- Vand fra køling af mælk genbruges til vask af malkeanlæg
- Vandrør, drikkekar mv. kontrolleres daglig for utætheder og korrekt funktion
- Utætheder og fejlfunktioner reparerer hurtig

Det forøgede vandforbrug i staldanlægget afspejler det forøgede behov for drikkevand hos de ekstra dyr samt forbrug af vand til rengøring af flere staldsektioner, malkemaskiner mm.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til vandbesparelse indenfor vask og drikkevandsspild samt daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor energi:

- Sikre at ventilationen kun starter op efter behov, eks. ved anvendelse af undertryksventilation, frekvensstyrede ventilatorer
- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne, andre steder
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor
- Hvis muligt, at opvarmning af staldanlægget samt medarbejderfaciliteter m.m. sker via overskudsvarmen/varmegenindvinding mm.
- At der sker en aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i minimum 5 år
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet

Stigningen i strømforbruget i ansøgt drift skyldes primært en større forbrug af strøm til mælkekølingsanlægget (flere køer) samt større behov for brug af vandsmaskiner.

For at forbedre ressourceudnyttelsen har ansøger valgt at køle den nymalkede mælk med vand, som efterfølgende gives til dyrene som drikkevand. Overskudsvarmen fra mælkekøleanlægget genanvendes vha. varmegenindvinding til opvarmning af stuehus og medarbejderfaciliteter.

Fordelen ved køling af mælk med vand er, at vandet typisk kan fjerne fra 40 og helt op til 60 % af varmen fra mælken uden at ejendommens vandforbrug stiger (forudsætter at vandet efterfølgende bruges til drikkevand til dyrene). Yderligere reduceres elforbruget til afkøling af mælken i selve mælkekølingstanken væsentligt, da mælken allerede er delvist afkølet. Da mælkekøleanlæg i gennemsnit bruger 15 % af det totale energiforbrug hos en mælkeproducent, kan/har dette derfor stor betydning for det samlede strømforbrug. Driftsbesparelserne kan derfor ofte være betydelige.

Mælkekøling og drift af røreværk i mælketank skal foregå på den mest energirigtige måde, samtidig med at der sikres et optimalt nedkølings- og opbevaringsforløb for mælken, hvorved kvaliteten bedst muligt fastholdes. Anlægget bør derfor kontrolleres mindst en gang om året af et autoriseret kølefirma.¹

Ved jævnlig aflæsning af energimålere kan ansøger hurtigt danne sig et overblik over energiforbruget og samtidig sikre sig mod uforudsete udgifter. Alene ved at forholde sig kritisk til forbruget kan der erfaringsmæssigt opnå besparelser op mod 5-10 % af årsforbruget. Udover ovennævnte anbefaler Herning Kommune, at der arbejdes med at indføre miljø- og ressourcestyring på husdyrbruget. Landbrugets konsulenttjeneste vil i den forbindelse kunne være behjælpelig med råd og vejledning.

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvinding fra mælkekølingsanlæg til opvarmning af stuehus og kontor
- Naturlig ventilation
- Daglysstyring og begrænset natbelysning er etableret i kostalden
- Begrænset/ingen natbelysning i kalvestaldene
- Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer
- Frekvensstyret vakuumpumpe

Det forventede energiforbrug efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Tabel 8, oversigt over energiforbrug på ejendommen

Årligt forbrug	Nudrift	Ansøgt
Diesel olie	40.000 liter	60.000 liter
Elforbrug	300.000 kWh	500.000 kWh

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Der er begrænset natlys fra 24.00 - 05.00. I kalveafsnitene er lyset er tændt i arbejdstiden. Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer.

Ejendommen har belysning på befæstede arealer og pladser som primært anvendes i årets mørke måneder. Alle udendørslamper er med bevægelsessensorer

Ventilation og varmegenindvinding

Der er naturlig ventilation i alle stalde.

Overskudsvarme (varmegenindvinding) fra mælkekølingsanlægget genbruges til opvarmning af stuehus og medarbejderfaciliteter samt varmt vand til vask af malkeanlæg i både nu drift og ansøgt drift.

Energibesparende foranstaltninger

- Varmegenindvinding fra mælkekølingsanlæg til opvarmning af stuehus og medarbejderfaciliteter
- Naturlig ventilation
- Dagslysstyring og begrænset natbelysning er etableret i kostalden
- Begrænset/ingen natbelysning i kalvestaldene
- Udendørs belysning er styret af bevægelsessensorer
- Frekvensstyret vakuumpumpe

Herning Kommune vurderer, at energiforbruget på ejendommen primært stiger på grund af flere køer i staldsystemet og de medfølgende arbejdstiltag (malkning, skrabning m.v.). For at holde energiforbruget nede, har ansøger blandt andet valgt lyssensor ved stalden, natbelysning, pladekøler på mælkekøleanlægget, brug af overskudsvarme til at opvarme vaskevand, frekvensstyret vakuumpumpe samt fokus på at holde forbruget af brændstof nede i det daglige. Samlet vurderes ejendommen til at leve op til kravene om BAT.

Herning Kommune har med tanke på øget fokus på minimering af energiforbrug, stillet vilkår om at der skal udarbejdes en energirapport af en energikonsulent/energifirma, som skal indsendes 3 måneder efter meddelelsesdato.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til energibesparelse er fyldestgørende.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe
- At sikre at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde (minimum 9 måneder)
- At gyllen opbevares i en stabil gyllebeholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At gyllebeholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At husdyrgødningslageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvist hvert år
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af gyllebeholderen ved f.eks. tilførsel på marken
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne
- At gyllen suges fra de eksisterende gyllebeholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- At dybstrøelse køres direkte ud.
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg
- Biogasbehandlet gylle

Ansøger oplyser, at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Den nye gyllebeholder ved Tohøje på 7.500 m³ forsynes med teltoverdækning, hvilket er BAT.

Øvrige gyllebeholdere er med fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag, de tjekkes jævnligt og begge gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol. Hertil opbevares der 51 % af gyllen på anden ejendom, hvor gyllebeholderen også er tilmeldt 10-års beholderkontrol.

En del af dybstrøelsen kommer i gyllebeholderne som flydelag, en del udkøres direkte fra stalden til nedmuldning og resten anbringes i markstakke.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er på 10,7 måneder. Hermed er Husdyrbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Udbringning af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor udbringning af husdyrgødning

- Overholdelse af regler for udbringningstidspunktet
- Krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- Krav om efterafgrøder
- Afgasning af gylle på biogasanlæg
- Gylleseparation
- At den producerede husdyrgødning afstemmes med udbringningsarealet og afgrødens gødningsbehov
- At der ved afgrødehøjde under 10 cm tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold det vil sige kølig, fugtigt og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Udbringningsteknologi

- Udbringning af gyllen skal fortrinsvis ske ved nedfældning eller slangeudlæggelse, alt efter afgrøde
- Ansøger sørger for ikke at køre på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket udbringningsareal, da der efterfølgende er fare for afstrømning til vandløb, søer eller lignende
- Der holdes som minimum 2 meter dyrknings-, gødsknings og sprøjtefri bræmmer til jord- og stendiger samt gravhøje
- Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage
- Gylleforsuring kan benyttes som alternativ til nedfældning i afgrøder
- Forsuring kan ikke bruges som alternativ til nedfældning på ubevokset / sort jord

Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold, og evt. nedbør). Da gyllen udbringes på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Herning Kommune vurderer, at ansøger med ovenstående lever op til kravet om BAT indenfor udbringning af husdyrgødning.

Fravalgte BAT-virkemidler

Den vejledende emissionsgrænseværdi på ejendommen Nørreholmvej 11 er beregnet til 9.331 kg N/år. Den reelle ammoniakemission på ejendommen er 9.255 kg N/år. Dermed overholder ansøgers bedrift det beregnede BAT-niveau.

Forsuring af kvæggylle i det nye anlæg er fravalgt, da det på ejendommen vurderes, ikke at være økonomisk proportionalt at investere i anlæg til svovlsyrebehandling af gylle. Ved faste gulve er det kun muligt at benytte forsuringen i tværkanaler, fortanke, gylletanke m.v., hvorved der opnås en meget lav ammoniakreduktion i forhold til investeringen i teknologi. Samtidig ønsker ansøger at levere husdyrgødningen til biogasanlæg for derved at bidrage til miljøvenlig energiproduktion. Brugen af svovlsyre til forsuring af gylle ned sætter gasudbyttet i biogasanlægget og er dermed ikke ønskeligt. Forsuring af kvæggylle i den eksisterende kostald er fravalgt, da det på ejendommen vurderes, ikke at være økonomisk proportionalt at investere i anlæg til svovlsyrebehandling af gylle i en mindre del af anlægget, og da der ønskes leveret husdyrgødning til biogasanlæg.

Fast drænede gulve i det eksisterende staldanlæg med spaltegulv er fravalgt, da det på ejendommen vurderes, ikke at være økonomisk proportionalt at ændre de eksisterende spaltegulve til fast drænede gulve.

Fast drænedede gulve med skrabning er valgt i det nye staldanlæg.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for ammoniak er overholdt. For at opnå dette, er der i dette tillæg gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning og opbevaring af gylle, da ansøger har valgt at overdække den nye gyllebeholder på 7.500 m³.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejdsgange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansiloer osv.

Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 3: Udbringningsarealer i forhold til lavbundsarealer i Herning Kommune

Bilag 4: Udbringningsarealer i forhold til § 3- og § 7 områder (Kategori 2- og 3-natur)

Bilag 5: Udbringningsarealer i forhold til Natura 2000-områder (Kategori 1-natur)

Bilag 6: Beregning af opbevaringskapacitet

Bilag 7: Arealudtalelse fra Holstebro kommune (§ 46)

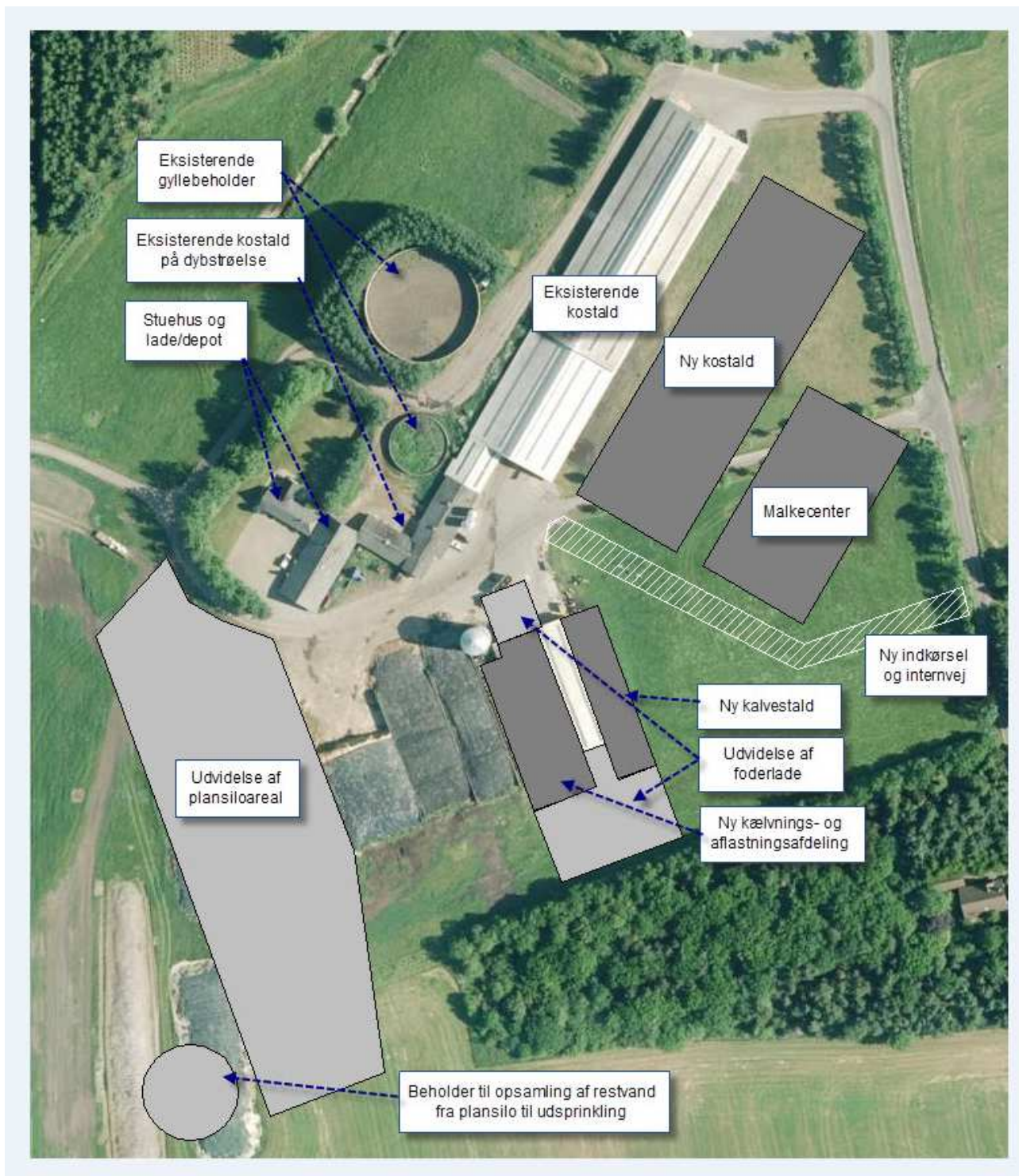
Bilag 8: Naturudtalelse fra Holstebro kommune

Bilag 9: Indsigelse fra Nørreholmvej 6

Bilag 10: Indsigelse fra Nørreholmvej 9

Bilag 11: Ansøgers kommentarer til indsigelserne

Bilag 1: Oversigt over ejendommen, nye bygninger, plansilo, gyllebeholdere osv.

Ansøgers beskrivelse af de bygningsmæssige ændringer

I forbindelse med ændringen af dyreholdet på ejendommen sker der følgende nybyggeri og følgende ændringer:

Der opføres en ny kostald øst for den eksisterende kostald på ca. 38*122 m, svarende til ca. 4.600 m². Stalden får en benhøjde på ca 4 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden bliver ca. 11 m. Stalden bliver opført med rød tegl i den nordlige gavl og hvide stålplader i gavlspejdet. Den sydlige gavl bliver med røde stålplader og hvide stålplader i gavlspejdet. Facaderne bliver med en lav sokkel i grå og åben med gardiner. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader. Stalden placeres min 5 m fra vejen, hvorfor der ansøges om dispensation for afstandskravet til vejen på 15 m. Argumenterne herfor er at placeringen af stalden er den mest optimale på ejendommen, da staldenes placering i forhold til det eksisterende og nye malkecenter giver den mest optimale trafik og staldenes placering giver den mest optimale logistik med foder m.v. Herudover er der et begrænset byggefelt på ejendommen der ønskes udnyttet optimalt, da det pga. terræn forskelle ikke er muligt at bygge vest for den eksisterende stald. Mellem vejen og stalden bliver der min 5 m og det eksisterende læhegn vil blive reetableret når byggeriet er tilendebragt.

Der opføres et malkecenter inkl. område til kopleje m.v. på ca. 38*70 m, svarende til ca. 2.660 m² øst for den nye stald. Bygningen får en benhøjde på ca. 4 m og en taghældning på 20 grader, hvorved højden bliver ca. 11 m. Stalden bliver opført med rød tegl i den nordlige gavl og hvide stålplader i gavlspejdet. Den sydlige gavl bliver med røde stålplader og hvide stålplader i gavlspejdet. Den nordlige del af facaden mod vejen bliver med rød tegl og den sydlige del bliver med lav sokkel og åben eller med gardiner. Den nordlige facade mod den nye kostald bliver med betonelementer med rød søstensbelægning og den sydlige del med lav sokkel og åben eller med gardiner. På taget lægges grå eternit eller grå stålplader. Malkecenteret placeres min 5 m fra vejen, hvorfor der ansøges om dispensation for afstandskravet til vejen på 15 m med samme begrundelser som ovenstående.

Da den nye stald og det nye malkecenter placeres over den eksisterende indkørsel ønskes der etableret en ny indkørsel som vist på bedriftsoversigten på næste side. Dette betyder at læhegnet ved indkørslen vil blive brudt, så der er passende oversigt ved ud- og indkørsel til ejendommen. Læhegnet ved den eksisterende indkørsel vil samtidig blive lukket.

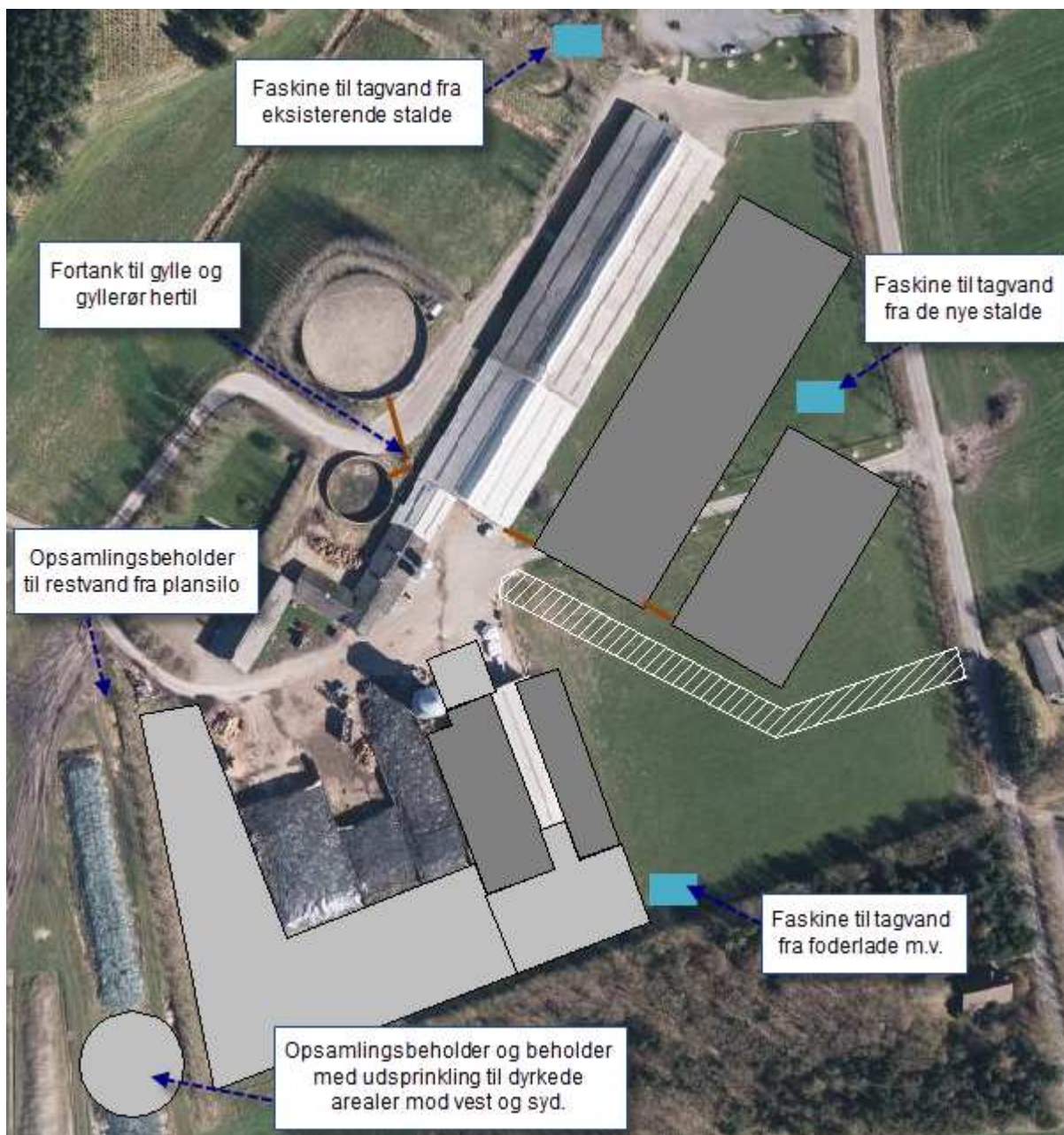
På den østlige side af den eksisterende foderlade ønskes påsat et stikspær på ca. 10 m til en ny kalvestald samtidig med at foderladen fordobles i længden. Herved bliver kalvestalden ca. 10*80 m svarende til samlet ca. 800 m². Benhøjden bliver ca. 3,5 m og halvtaget får en hældning på ca 5 grader op til det eksisterende spær. Stalden bliver åben med gardiner og evt. hvide sokkelsten samt røde og hvide stålplader i gavle. Stalden placeres min 5 m fra naboskellet til Nørreholmvej 9, hvorfor der ansøges om dispensation for afstandskravet til skellet på 30 m. Argumenterne herfor er at placeringen af stalden er den mest optimale på ejendommen, da staldenes interne placering giver den mest optimale interne logistik med flytning af dyr, fodring m.v. Herudover er der et begrænset byggefelt på ejendommen der ønskes udnyttet optimalt, da det pga. terræn forskelle ikke er muligt at bygge vest for den eksisterende stald.

På den vestlige side af den eksisterende foderlade ønskes påsat et stikspær på ca. 10 m til en ny kælvningsafdeling samtidig med at foderladen fordobles i længden og kælvningsafdelingen etableres ind i foderladen. Herved bliver kælvningsafdelingen ca 10+23*80 m svarende til samlet ca 1.200 m². Benhøjden bliver ca 3,5 m og halvtaget får en hældning på ca 5 grader op til det eksisterende spær. Stalden bliver åben med gardiner og evt. hvide sokkelsten samt røde og hvide stålplader i gavle. Stalden placeres min 5 m fra naboskellet til Nørreholmvej 9, hvorfor der ansøges om dispensation for afstandskravet til skellet på 30 m med samme begrundelser som ovenstående.

Foderladen udvides mod syd med ca 13*37 m svarende til ca 480 m². Herudover udvides foderladen med et råvarer lager mod nord med ca 17*17 m svarende til ca 290 m². Begge udvidelser opføres i samme materialer som eksisterende foderlade. Herudover er der tidligere ansøgt om udvidelse af plansilo arealet, så det samlet bliver ca 9.100 m² (eksisterende 4.100 m² og nyt ca 5.000 m²) samt etablering af gyllebeholder på 1.000 m³ til opsamling og udsprinkling af restvand fra plansiloerne. Denne opsamlingsbeholder ønskes nu udvidet til 3.000 m³. Beholderen placeres min 5 m fra naboskellet til Nørreholmvej 9, hvorfor der ansøges om dispensation for afstandskravet.

(NB! Der er efterfølgende foretaget ændringer i forhold til ovenstående tekst indsendt med ansøgningen)

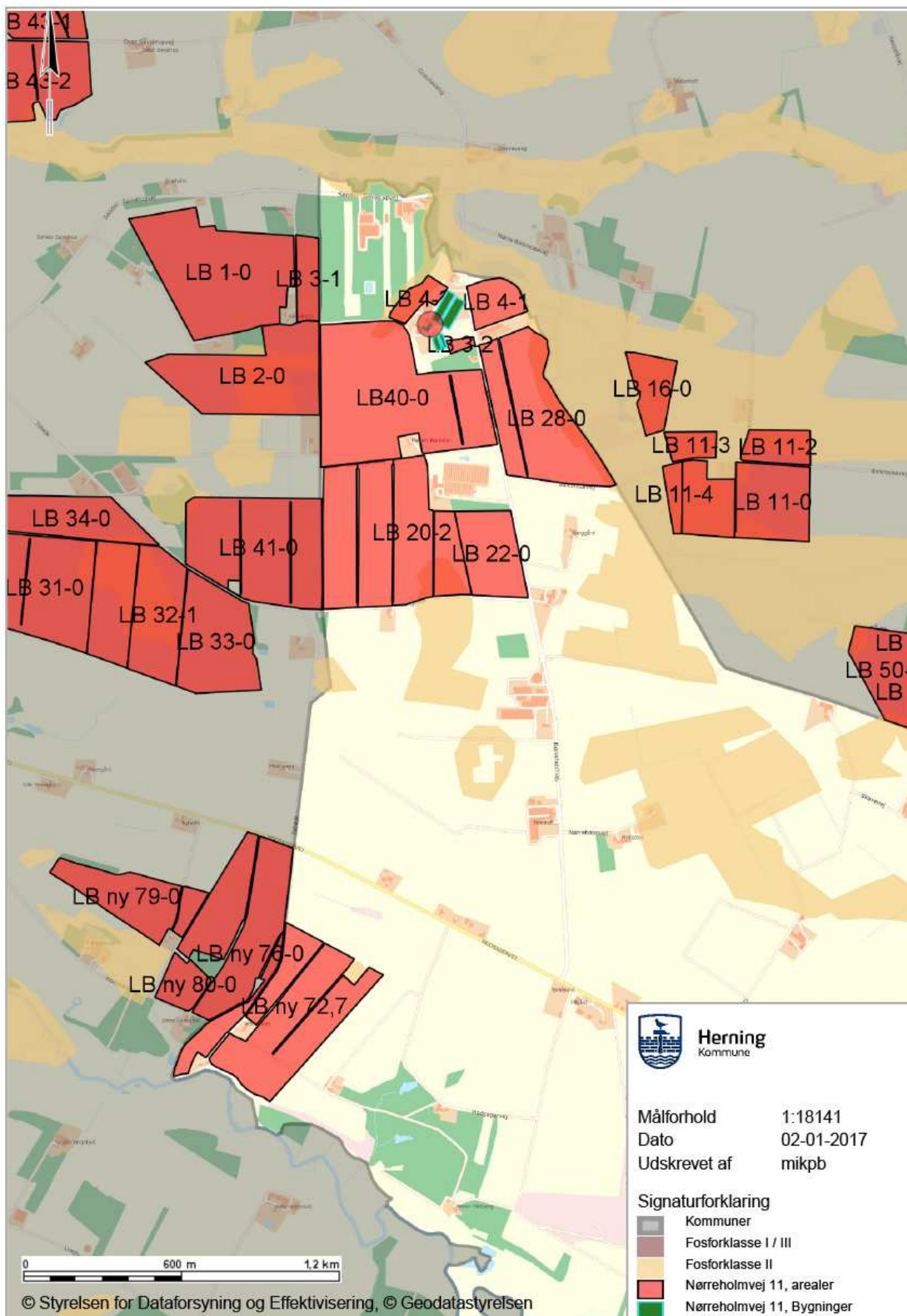
Bilag 2: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

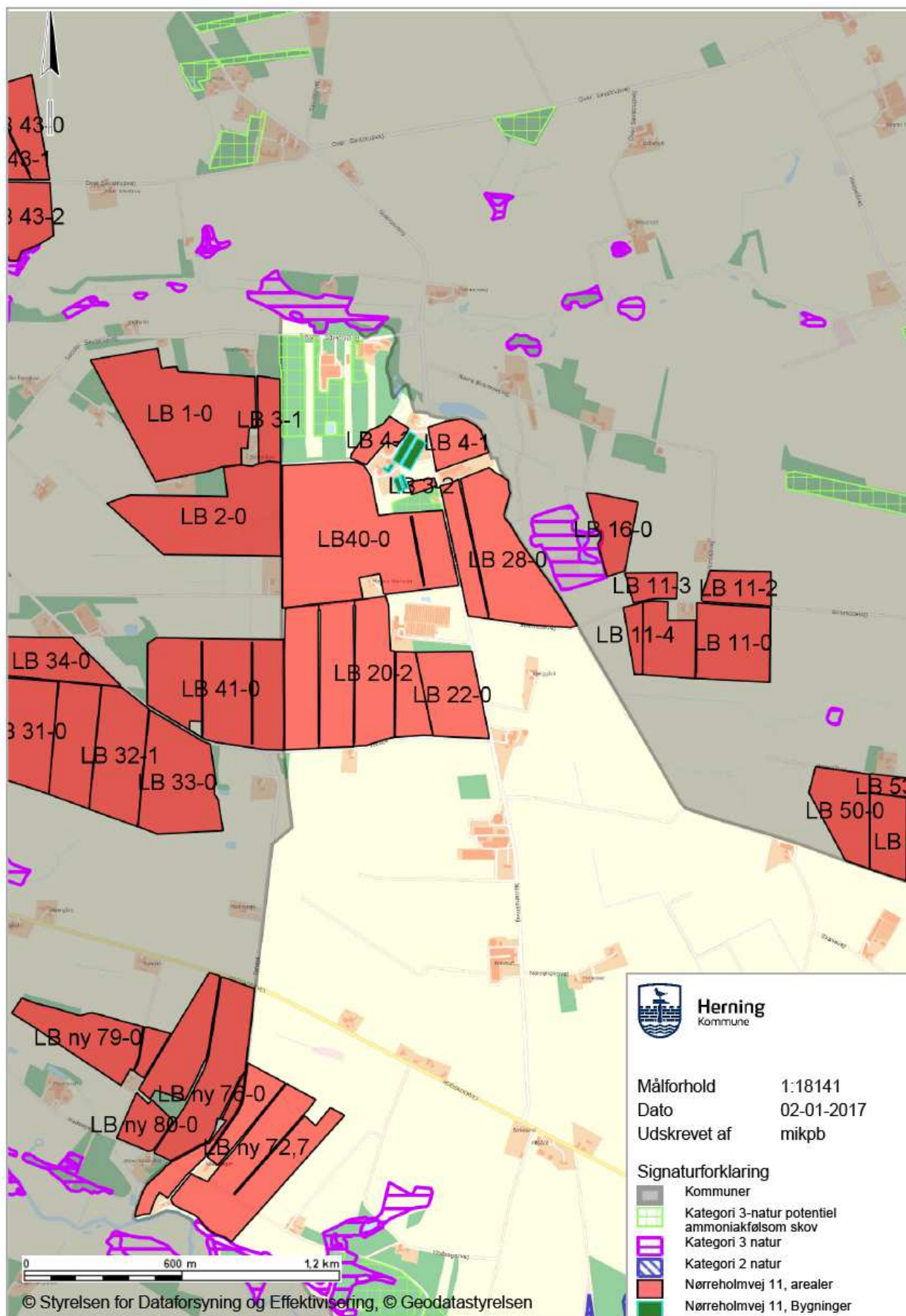
(Plansiloarealet er gjort mindre end vist på oversigten for at overholde afstandskravet til skel på 30 meter – se bilag 1)

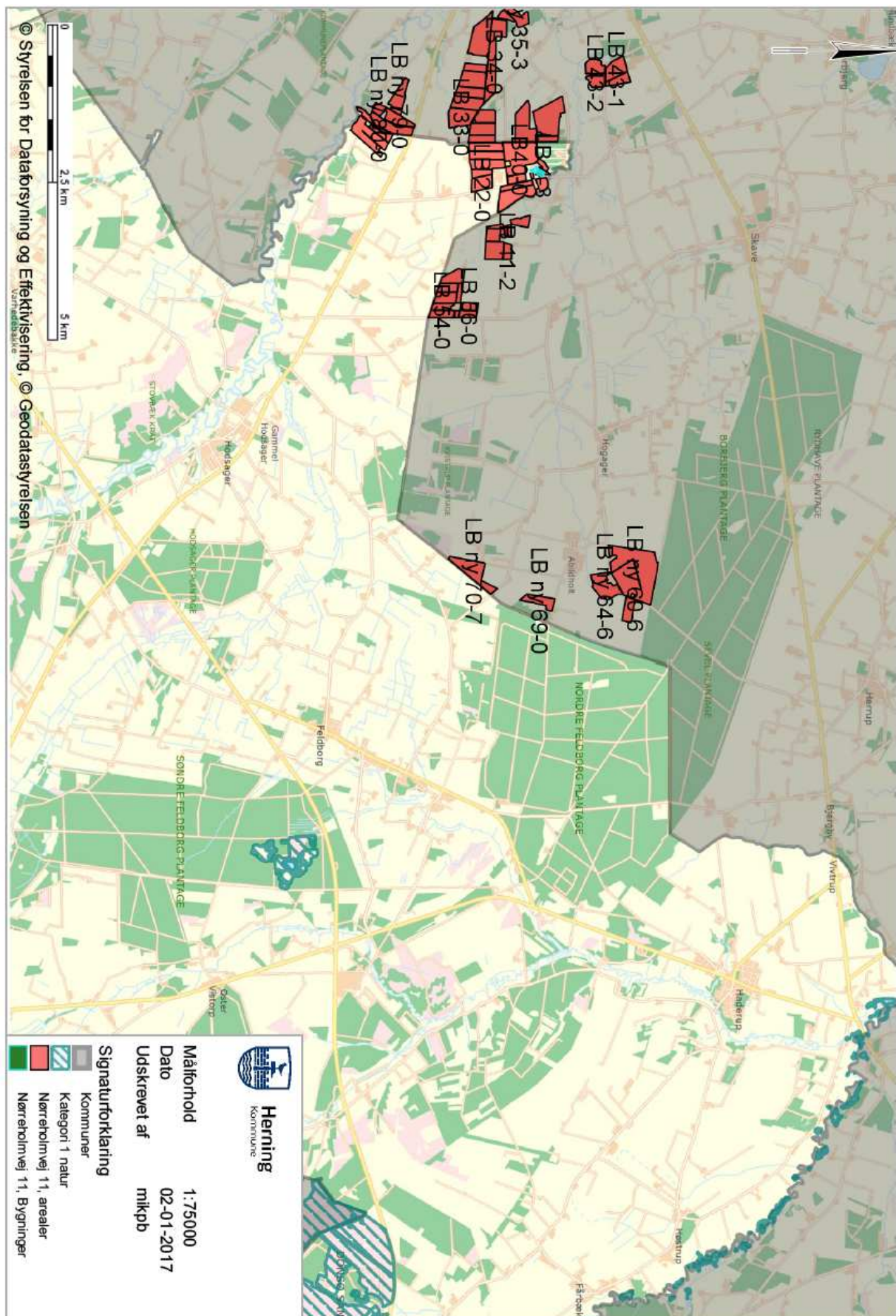
Bilag 3: Udbringingsarealer i forhold til lavbundsarealer i Herning Kommune

Bilag 4: Udbringningsarealer i forhold til § 3- og § 7 områder (Kategori 2- og 3-natur)

Bilag 5: Udbringingsarealer i forhold til Natura 2000-områder (Kategori 1-natur)

Bilag 6: Beregning af opbevaringskapacitet

BEREGNING AF OPBEVARINGSKAPACITET

Beregning af produktion af gylle

	<i>m³ pr. årsvdyr</i>	<i>m³ i alt</i>
1.000 køer	30,5	30.500
I alt		<u>30.500</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Eksisterende gyllebeholder	1.070 m ³	8%
Eksisterende gyllebeholder	5.600 m ³	39%
NY gyllebeholder, ved Tohøje (overdækket)	7.500 m ³	53%
Afsat til Måbjerg, min	15.000 m ³	
I alt	<u>29.170 m³</u>	<u>100%</u>

*Svarende til opbevaringskapacitet til ca 11 mdr produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i tværgående gyllekanal og fortanke.*

Det forventes, at der med tiden erhverves mere jord, hvorved der er behov for en bufferkapacitet på nuværende tidspunkt.

Beregning af produktion af dybstrøelse/møg

	<i>Ton pr. årsdyr</i>	<i>Ton i alt</i>
67 køer i kælvningsafdelings- og aflastningsafdeling	15,92	1.067
145 kalve fra 0-3 mdr	1,89 * 0,907 korr.fakt.	249
585 tyrekalve fra 40-60 kg – anslået		40

I alt produktion

1.356 t / 2.305 m³

**1 ton dybstrøelse er ca 1,7 m³*

Opbevaringskapacitet af dybstrøelse

	<i>Beholder str.</i>	<i>% af opbevaring</i>
Flydelag i gyllebeholder	490 m ³	20 %
Markstak	1.815 m ³	80 %
I alt	<u>2.305 m³</u>	<u>100 %</u>

Svarende til opbevaringskapacitet på min 11 måneders produktion.

Herudover opbevaring i staldene.

Bemærk, at der sker direkte udbringning af dybstrøelse fra stald til nedmuldning på markerne efter gældende regler, hvorfor ovenstående oplag i markstak er worstcase.

Bilag 7: Arealudtalelse fra Holstebro kommune (§ 46)

Til: 'Peter Lindhard Birch' <mikpb@herning.dk>

Vedr.SV: Tidligere § 46 udtalelse - Nørreholmvej 11, 7490 A
:ulum.

Hej Peter

Holstebro Kommunes konklusion vedr. arealerne forbliver uændret.

Venlig hilsen

Allan E. Clausen

Biolog

tlf.: 9611 7557, direkte: 9611 7820

mobil: 2173 0449

Fra: Peter Lindhard Birch [mailto:mikpb@herning.dk]

Sendt: 13. december 2016 17:56

Til: Allan E. Clausen (Holstebro Kommune)

Emne: Tidligere § 46 udtalelse - Nørreholmvej 11, 7490 Aulum.

Land og Natur Herning Kommune
Torvet 5
7400 Herning
Att. Peter Lindhard Birch
(Sendt til e-mail: mikpb@herning.dk)

Dato: 08-03 2015
Sagsnr.: 09.17.18-P19-12-15
Henv. til: Allan E. Clausen
Natur og Miljø
Direkte tf.: 96 11 78 20
Afdeling tf.: 96 11 75 57
naturogmiljo@holstebro.dk
www.holstebro.dk

§ 46 udtalelse vedr. arealer ejet/forpagtet af Nørreholmvej 11, 7490 Aulum samt aftale arealer

Der er ansøgt om miljøgodkendelse, omfattet af § 12 i lov nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrbrugsloven) på husdyrbruget beliggende Nørreholmvej 11, 7490 Aulum i Herning Kommune.

Ejendommens ejede/forpagtede arealer omfatter 359 ha udspretningsareal beliggende i Holstebro Kommune.

Nedenstående er Holstebro Kommunes vurdering og forslag til vilkår for arealeme beliggende i Holstebro Kommune, til indarbejdelse i den samlede miljøgodkendelse, jvf. § 46 i bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Forslag til vilkår

1. Husdyrgødningstyperne og ansøgte kg N og P må ikke afvige fra den ansøgte sammensætning (Se skema 2).

Generelle forhold

Ansøger og ejerforhold

Den drifts- og miljøansvarlige for husdyrbrugets arealer er Lars Bonde. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune fremgår af bilag 1.

Vurdering af udbringnings arealer

Lokalisering og planmæssige forhold

Der rådes over et samlet ejet og forpagtet udbringningsareal på 448,24 ha, herunder udgør arealeme i Holstebro Kommune samlet 358,68 ha. Areales størrelse og ejerforhold fremgår af skema 1.

Skema 1. Udspretningsarealer i Holstebro Kommune. Se kort over arealerne i bilag 1.

Mark nr.	Størrelse	Ejer/ bortforpagter
LB 43-2	11,51	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 1-0	20,18	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 2-0	15,23	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 3-1	2,75	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 11-0	8,01	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 11-1	4,99	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 11-2	3,13	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 11-3	1,88	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 11-4	1,42	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 16-0	3,83	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 30-0	16,78	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 31-0	14,37	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 32-0	7,2	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 32-1	8,98	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 33-0	11,01	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 43-0	4,59	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 43-1	8,46	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 50-0	6,2	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 51-0	4,24	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 52-0	5,86	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 53-0	2,25	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 54-0	7,82	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 55-0	0,71	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 56-0	6,39	Susanne Vestergård Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 41-0	18,7	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB 34-0	19,8	Jens Noes, Sønder Savstrupvej 4, 7500 Holstebro
LB ny 63	5,59	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 35-3	11,67	Jens Noes, Sønder Savstrupvej 4, 7500 Holstebro
LB ny 38-0	9,46	Niels Jørgen Skytte, Sivegårdsvej 2, 7500 Holstebro
LB ny 60-6	51,11	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 64-6	12,14	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 69-0	6,86	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 70-7	14,59	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 76-0	13,07	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 77-0	6,45	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 78-0	1,27	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 79-0	7,48	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
LB ny 80-0	2,7	Lars Bonde, Nørreholmvej 13, 7490 Aulum
I alt	358,68	

Ansøgte gødningstyper og virkemidler

Af Skema 1 fremgår de ansøgte gødningstyper til udspretning på ejede og forpagtede arealer.

Skema 1. Ansøgte gødningstyper, kg N, kg P og antal DE.

Gødningstype	KgN	KgP	DE
Dybstrøelse	16.175	2.087	168,39
Kvæggylle	85.500	12.825	855
I alt	101.675	14.912	1.023,39

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune forventer, at Herning Kommune stiller vilkår om, at husdyrgødningstyperne ikke må afvige fra det ansøgte og næringsstofmængden maksimalt som ansøgt, hvorved der maksimalt udbringes 2,3 DE/ha.

Sædskifte

Alle arealerne drives med K12 sædskifte, der er identisk med referencesædskiftet. Da beregningerne er foretaget på et sædskifte, der ikke afviger fra referencesædskiftet, stilles der generelt ikke vilkår til anvendelsen af et specifikt sædskifte.

Grundvand og vandindvinding

Der vurderes i det følgende kun på de arealer, der ligger i Holstebro Kommune.

Udspretningsarealerne mark nr. LB ny 60-6 og LB ny 63 ligger indenfor område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), og nuværende indvindingsopland til Sandagergård Vandværk, (det er overvejende sandsynligt, at arealerne ikke ligger i indvindingsoplandet, når ny beregninger foreligger i juni 2015). Alle øvrige arealer ligger udenfor OSD og indvindingsopland.

Alle udspretningsarealerne ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsopland og 300 meters beskyttelseszone for vandværksboringer (hygiejnezone).

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke skal stilles vilkår til sikring af grundvand til almen vandforsyning i miljøgodkendelsen til ejendommen Nørreholmvej 11, 7490 Aulum.

Landskabelige interesser

Fortidsminder

Flere af arealerne ligger indenfor beskyttelseszone om fortidsminder, men eftersom der er tale om godkendelse af arealer, giver det ansøgte ikke anledning til fastsættelse af vilkår ud fra en landskabsfaglig vurdering.

Beskyttede diger

Ved enkelte marker findes beskyttede diger, men det er Holstebro Kommunes vurdering at der ikke skal sættes yderligere vilkår til beskyttelse af disse.

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer. Digerne er beskyttet i henhold til museumslovens § 29a. Indenfor 2 m må der heller ikke jordbearbejdes, gødes og/eller plantes. Digets placering vurderes ikke at være af betydning for arealanvendelsen i nærværende arealgodkendelse.

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Holstebro Kommune vurderer samlet, at den ansøgte arealdrift ved overholdelse af gældende lovgivning ikke vil medføre forringelser af de landskabelige eller kulturhistoriske værdier i området.

Beskyttet natur, Natura 2000 og bilag IV arter

Ammoniakbelastningen ved udbringning af husdyrgødning

Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde (hvad enten der er tale om Natura 2000, § 7 eller § 3 beskyttet natur) er en geografisk begrænset problematik. Det er pt. ikke muligt at beregne den eksakte ammoniakpåvirkning af udbragt husdyrgødning på et naturområde. I værste fald forventes der i en afstand på 100 meter fra markkanten ikke påvirkninger over 1 kg N/ha. I normale tilfælde er der påvirkninger på over 1 kg N/ha i op til ca. 20-30 meters afstand fra markkanten. Den reelle påvirkning vil afhænge af udbringningsform, temperatur, vindforhold etc. i det enkelte år. Såfremt kommunen vurderer, at udbringningsarealer der grænser op til naturområder, som er følsomme for ammoniakpåvirkninger, kan have væsentlige negative miljøpåvirkninger, skal der stilles skærpede krav om f.eks. nedfældning inden for en vis afstand til naturområdet eller etablering af randzone, hvor husdyrgødning ikke må udbringes. Ved nedfældning vurderes der ikke at være randpåvirkninger større end 1 kg N/ha.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er lidt over 10 kilometer i nordøstlig retning.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men trods en samlet emission på ca. 9,5 tons N/år vil reglerne for kategori 1 natur med den pågældende afstand være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-området.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Yllebjerg i Herning Kommune er det nærmeste.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er to registrerede moseområder. Afstandene er 400-500 meter i henholdsvis nordlig og østlig retning fra ejendommen.

Holstebro Kommune har for nogle år siden gennemgået de to områder, men der foreligger ikke aktuelle botaniske data.

Beregninger for de to områder viser en kvælstofdeposition på henholdsvis 0,5 og 0,4 kg N/ha/år fra udvidelsen samt 1,1 og 0,8 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt i begge tilfælde.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

Arter på EF-habitatdirektivets bilag IV

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er ikke registreret i nyere tid.

Udbringningsarealer for husdyrgødning

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 9 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

Risikovurdering for udvaskning af Fosfor og Nitrat til vandmiljø

Nitrat / Kvælstof udvaskning til vandmiljø

Alle ejede og forpagtede er beliggende i oplandet til Nissum Fjord. Eftersom arealerne drives med en udvaskning på -15,5 kg N/ha ift. planteavl forventer Holstebro Kommune, at Herning Kommune stiller vilkår om, at arealerne drives med den sammensætning, der fremgår af skema 2.

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø

Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Oplandet til Nissum Fjord har været stigende siden 2007. Drift af husdyrbrugets udspredningsarealer i oplandet til Nissum Fjord, vil ikke påvirke Natura 2000 området med mere end 1 % eftersom arealerne drives med -15,5 kg N/ha ift. planteavl. Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften med de stillede vilkår ikke vil have en negativ påvirkning af Nissum Fjord.

Holstebro Kommunes samlede vurdering

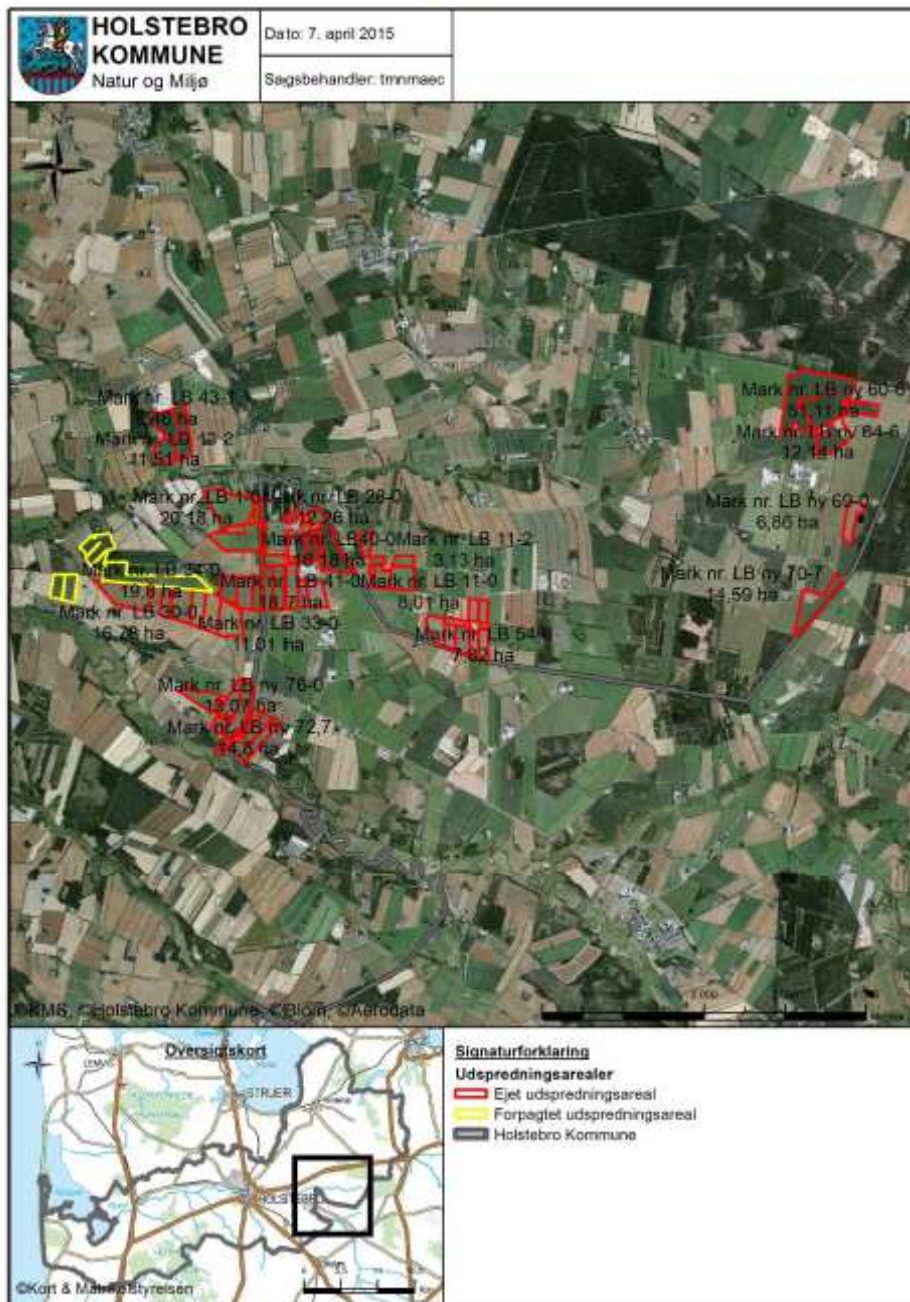
Holstebro Kommune vurderer, at arealdriften, med de stillede vilkår og gældende lovgivning, kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening.

Med venlig hilsen

Allan E. Clausen
Biolog

Bilag 1- Arealer i Holstebro Kommune

TEKNIK OG MILJØ
Natur og Miljø
Kirkestræde 11 - 7500 Holstebro - Tlf: 96117557 - Fax: 96117002
Hjemmeside: www.holstebro.dk - E-post: naturogmiljo@holstebro.dk
CVR: 29189927

Bilag 8: Naturudtalelse fra Holstebro kommune

Udtalelse vedr. Nørreholmvej 11, Herning Kommune / tør natur

EJENDOMMEN

1) Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er (Herning?) EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er lidt over 10 kilometer i nordøstlig retning.

Der er ikke foretaget beregninger af kvælstofdepositionen her, men trods en samlet emission på ca. 9,5 tons N/år vil reglerne for kategori 1 natur med den pågældende afstand være overholdt.

Holstebro Kommune venter ingen negativ effekt af ejendommen på Natura 2000-området.

2) Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Så vidt jeg kan se, er Yllebjerg i Herning Kommune det nærmeste.

3) Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

De nærmeste naturområder i forhold til ejendommen, som kan tænkes at være omfattet af reglerne for kategori 3 natur, er to registrerede moseområder. Afstandene er 400-500 meter i henholdsvis nordlig og østlig retning fra ejendommen.

Holstebro Kommune har for nogle år siden gennemgået de to områder, men der foreligger ikke aktuelle botaniske data.

Beregninger for de to områder viser en kvælstofdeposition på henholdsvis 0,5 og 0,4 kg N/ha/år fra udvidelsen samt 1,1 og 0,8 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt i begge tilfælde.

Der vurderes ikke at være særligt ammoniakfølsomme skove nær ejendommen.

4) Arter på EF-habitatdirektivets bilag IV

Følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter) kunne tænkes at forekomme i Holstebro Kommune:

Småflagermus: Forekommer næsten overalt i Vestjylland, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: Ingen af disse er registreret nær ejendommen eller dens udbringningsarealer.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er ikke registreret i nyere tid.

UDBRINGNINGSAREALER FOR HUSDYRGØDNING

Ingen af de angivne udbringningsarealer for husdyrgødning er registreret som beskyttede i henhold til naturbeskyttelseslovens §3.

I tilknytning til udbringningsarealerne for husdyrgødning er registreret enkelte vandhuller beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens §3. Der gøres opmærksom på, at der om søer og vandhuller med et overfladeareal over 100 m² gælder krav om 9 meter brede dyrkningsfrie bræmmer, jf. Lov om randzoner.

BBL / 19.03.15

Bilag 9: Indsigelse fra Nørreholmvej 6

Fwd: Per Graversen delte 4 billeder med dig
Per Graversen til: landbrug

06-02-2017 21:15

Fra: Per Graversen <pergraversen0@gmail.com>

Til: landbrug@herning.dk,

Historik: Beskeden er videresendt.

----- Videresendte meddelelser -----

Fra: **Per Graversen** <pergraversen0@gmail.com>

Dato: 6. februar 2017 kl. 21.13

Emne: Fwd: Per Graversen delte 4 billeder med dig

Til: landbrug@dherning.dk

Ang. høring i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet på Nørreholmvej 11-13

På de nedenstående billeder kan I se hvorledes, at grøftkanten bliver kørt op, når de kommer med deres traktor i forbindelse med at der skal spredes gylle, og når der tages slæt m.m.

Vi mener selvfølgelig, at landmændene skal have lov at køre med de store maskiner, men vi er dog kede af, at det skæmmes, da det første man ser, når man kommer til vores gård, er et mudderhul. Derfor har vi følgende forslag:

Hvis vejskiltet "Tohoje" blev flyttet, ville de bedre kunne tage svinget uden at skulle trække ud i grøften.

Man kunne evt. også gøre Nørreholmvej 0,5 meter bredere.

Vi håber, at I vil modtage dette positivt, så der kan findes en løsning.

Med venlig hilsen Signe og Per Graversen, Nørreholmvej 6, 7490 Aulum

Tilsendte billeder fra Per Graversen:

Bilag 10: Indsigelse fra Nørreholmvej 9

Fra: Georg Knudsen []
Til: Miljø og Klima
Sendt dato: (Tom)
Modtaget Dato: 26-01-2017 20:14
Vedrørende: SV: Udvidelse af dyreholdet på Nørreholmvej 11

Emne: SV: Udvidelse af dyreholdet på Nørreholmvej 11 ---Oprindelig meddelelse--- Fra: Miljø og Klima, Herning Kommune Sendt: 17-01-2017 Emne: Udvidelse af dyreholdet på Nørreholmvej 11 Til Miljø og Klima. Herning Kommune Med hensyn til udvidelse af dyreholdet Nørreholmvej 11 mener jeg den helt sikker er stor nok på nuværende tidspunkt der arbejdes stort set det meste af natten når det ene hold er gået hjem,så kommer det næste,dernæst de lastbiler der kommer i løbet af dagen for ikke at snakke om når der køres gylle til Holstebro, og jeg kunne blive ved med alle de langbrugsredskaber herunder gårdens enge traktorer,nu vil Lars Bonde også gerne have plan siloler helt ind til mit skel, jeg mener stadig de 30 meter som er kravet i dag burde overholdes Med venlig hilsen Georg Knudsen Nørreholmvej 9

Til Herning Kommune

V/Peter Lindhardt Birch

Med hensyn til Lars Bonde kvægbesætning på Nørreholmvej 11 vil jeg mene den er stor nok,bare alene al den lastbiltrafik, den lille vej er slet ikke stærk nok til al den trafik,jeg ønsker bestemt ikke der gives nogen form for dispensation, så han kommer nærmere til mit skel,jeg ved godt Lars Bonde har været her og fortalt mig at han kunne sætte ungkreaturer ind i den som i dag er en slags maskindhus,og så kunne han komme helt op til mit skel uden at spørge mig,jeg venter og høre til sagen udfald.
med venlig hilsen
Georg Knudsen

Sendt fra Outlook

Bilag 11: Ansøgers kommentarer til indsigelserne

Fra: Hanne Bang [hab@privat.dk]
Til: "Peter Birk (mikpb@privat.dk)" [mikpb@privat.dk]
Cc: "Lbonde@privat.dk" [lbonde@privat.dk]
Sendt dato: 10-02-2017 09:55
Modtaget Dato: 10-02-2017 09:55
Vedrørende: Nørholmvej 11
Vedhæftninger: NY bedrift feb 17.jpg
image001.gif
image002.gif
image003.gif

Hej Peter

Kommentar til indsigelse:

Lars Bonde imødekommer Georges Knudsens, Nørholmvej 9, ønske om overholdelse af 30 m til skel. Der vedhæftes en ny situationsplan med dette, hvor udvidelsen af plansilo/ensilagepladsen er ca 9.000 m² på en placering 30 m fra skel samtidig med at opsamlingsbeholderen til restvand placeres sydvest for plansilo/ensilageplads.

Vi vil opfordre kommunen til at gøre det klart i miljøgodkendelsen at afstandskravet til skel for ensilagepladsen/plansilo er 30 m og dermed overholdt og at afstandskravet fra stalde med dyr på 30 m ligeledes er overholdt. Herudover bør det beskrives, at afstandskravet fra skel til foderlade i henhold til byggereglementet er 5 m, hvilket ligeledes er overholdt.

Med hensyn til transporter er det korrekt, at der er behov for et større antal transporter til og fra kvægbruget. En del af transporterne er daglig afhentning af mælk og den største del af transporterne er med husdyrgødning og foder. Da husdyrgødningen leveres til Måbjerg Bioenergy er der løbende transporter til og fra ejendommen, hvilket betyder, at der er færre transporter i gylleudbringningssæsonen. Transporterne med foder er begrænset til dage med ensilering af græs og majs, hvilket anslås til ca 30-44 dage årligt. Fratrækkes disse transporter er der gennemsnitligt 5 transporter dagligt til husdyrbruget, hvoraf en er afhentning med mælk.

Transporterne vil primært ske inden for normal arbejdsdag mellem 06-18 og der vil blive kørt hensynsfuld, så omkringboende påvirkes mindst muligt. For mest ressourceeffektiv transport med bl.a. mindst mulig brændstofforbrug vil de fleste transporter have indkørsel ad den ene indkørsel og udkørsel ad den anden. Det er ikke muligt at fastlægge hvilke transporter der sker ad hvilken indkørsel, men i det omfang det er muligt, vil transporterne ske ud og ind ad den nordlige indkørsel for at minimere evt gener ved Nørholmvej 9. Der henvises desuden til afsnittet om transporter i miljøgodkendelsen.

Med hensyn til vedligeholdelse af vejene ønsker Lars Bonde en dialog med kommunen om dette, da kommunen er ansvarlig for vedligeholdelsen. Samtidig hermed bør beskæringen af beplantning ved vejene blive diskuteret, da manglende beskæring kan resultere i at transporterne kan blive tvunget til at køre delvist i rabatterne.

Med venlig hilsen / Best regards / Mit freundlichen Grüßen

Hanne Bang